

หลักสูตรระดับปริญญา

รายละเอียดของรายวิชา(Course Specification)

รหัสวิชา SCM 1104 รายวิชา พหุสังคมวัฒนธรรมประชาคมอาเซียน
(Multi Socio – Culture of ASEAN)

สาขาวิชา..การจัดการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม.....คณะ/วิทยาลัย..มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ภาคการศึกษา.....2...ปีการศึกษา...2566.....

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

รหัสวิชา SCM 1104
ภาษาไทย .....พหุสังคมวัฒนธรรมประชาคมอาเซียน.....
ภาษาอังกฤษ .....Multi Socio – Culture of ASEAN .....

2. จำนวนหน่วยกิต

.....3 หน่วยกิต (3-0-6).....

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

(ภาษาไทย) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาพรวมสังคมและวัฒนธรรมของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ความร่วมมือระหว่างประเทศในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม พฤติกรรม รวมทั้งพัฒนาการที่เกี่ยวกับพหุสังคมวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนได้

(ภาษาอังกฤษ) – Overall image of society and culture of countries in ASEAN Cooperation between countries in social and Cultural contexts for better understanding and peace in the region

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/ งานภาคสนาม/ การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 48 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	ตามความต้องการของนักศึกษาเฉพาะราย	ลงพื้นที่ Social Lab	6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ประวัติและผลงาน
รองศาสตราจารย์ ดร.กุลสิทธิ์ กุลคำชะโนด

ข้อมูลพนักงาน

รศ.ดร. ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด

ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์

หน่วยงาน พนักงานมหาวิทยาลัย (จบประมาณแผ่นดิน)

ประวัติส่วนตัว

ข้อมูลการทำงาน

หน่วยงาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ประเภทพนักงาน พนักงานมหาวิทยาลัย (จบประมาณแผ่นดิน)

ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์

ระดับ รองศาสตราจารย์

กลุ่มเวลาเข้างาน 8:00 - 16:00

สถานะการรูดบัตร ไม่รูดบัตร

วันที่เข้าทำงานในมหาวิทยาลัย 01/10/2553

วันที่เข้างาน 01/10/2553

อายุงาน 13 ปี 1 เดือน 28 วัน

วันที่เริ่มระดับ 04/03/2559

อายุระดับ 7 ปี 8 เดือน 25 วัน

วันที่เริ่มตำแหน่ง 26/03/2564

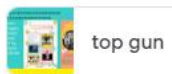
อายุตำแหน่ง 2 ปี 8 เดือน 3 วัน

phusit phukamchanoad

ราชภัฏ สวนสุนันทา

top gun

วิศวกร สังคม

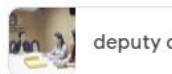
ราชภัฏ สวนสุนันทา

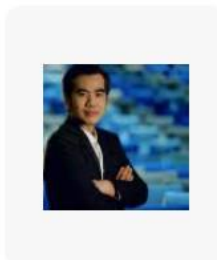
พระ ราชมารดา

socio culture

deputy director

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน... PHUKAMCHANOAD, P.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา PHUKAMCHANOAD, P.

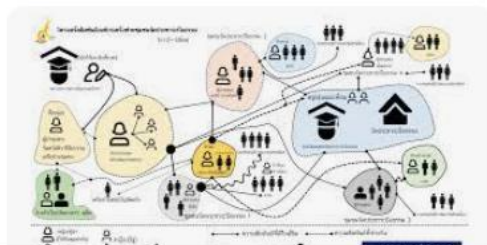
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน... PHUKAMCHANOAD, P.

HS SSRU Faculty of Humanities and Social Sciences c...

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา PHUKAMCHANOAD, P.

phusit phukamchanoad

ทั้งหมด ค้นรูป วิดีโอ Maps ข่าวสาร : เพิ่มเติม

ผลการค้นหาประมาณ 613 รายการ (0.39 วินาที)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา https://elfhs.sru.ac.th > phusit_ph : PHUKAMCHANOAD, P.

Assist. Prof. Dr. Phusit Phukamchanoad. Department of Social and Cultural Development Management, Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha ...

Google https://scholar.google.co.th > citations - แปลงคำนี้ : Assist.Prof.Phusit Phukamchanoad

Social Development and Management (SDM) - อ้างอิงโดย 70 รายการ - Sufficiency Social Development - Community

ThaiJo https://so04.tci-thaijo.org > article > view - แปลงคำนี้ : Public participation in development of Kamchanoad's rice

โดย P. Phukamchanoad : 2023 — Phusit Phukamchanoad Department of Social &

Google Scholar

https://scholar.google.com > citations

รองศาสตราจารย์ ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด

อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา - อ้างอิงโดย 72 รายการ - เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนเมือง การพัฒนาสังคมในเม

รูปภาพสำหรับ ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด

- บัวแดง
- ราชภัฏ สวนสุนันทา
- อุตรธานี
- พญานาค
- อุตร

Facebook
รศ.ดร.กูสิดธิ์ กุค้ำชะโนด

HS SSRU - มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ขอ...

Facebook
รศ.ดร.กูสิดธิ์ กุค้ำชะโนด

HS SSRU - มหาวิทยาลัยราชภัฏสว...
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กูสิดธิ์ กุ...

elfhs.ssrु.ac.th
PHUKAMCHANOAD, P.: งาม...

elfhs.ssrุ.ac.th
PHUKAMCHANOAD, P.: ได้รับการจดสิทธิ...

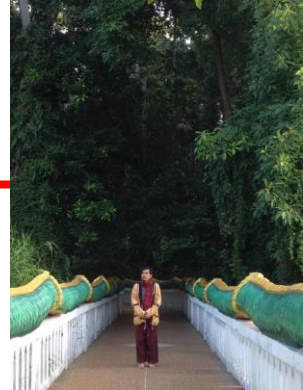
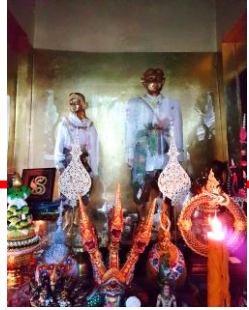
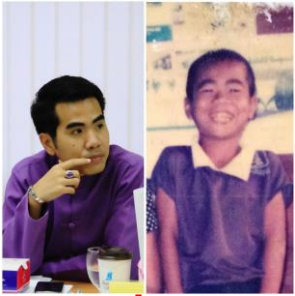
Facebook
รศ.ดร.กูสิดธิ์ กุค้ำชะโนด

Facebook
รศ.ดร.กูสิดธิ์ กุค้ำชะโนด

Facebook
รศ.ดร.กูสิดธิ์ กุค้ำชะโนด

"พญานาคราช" นาคานาคี

ศรีสองรัก, ศรีสุทโธ, ศรีปทุมมา (สุริก)
ศรีสองรัก, ศรีสัตตนาคราช (ลาว), ศรีสุทโธ (ไทย)
(พี่น้องสองแผ่นดิน) (บางคนบอกว่า กรงศรีอยุธยา (ไทย))

"คำชะโนด"
○ มีบึงบอด เมืองสลับเฒ่า ผ่าแพรแดง แข่งเรือ ประทศชายงาม ฝั้จ้งหน้ง คำหมากแห้ง สองนาคี ยิมพิม ส่างทอ บอน้ำศักดิ์สิทธิ์ี ซอลากลัการะ พระใหญ่ ยาหม้อใหญ่ ด้นะโหด โกรตดูงใหญ่ ซายจกรจ้งสูง ไทยุดนไม่ผู้ เมีย เกลือตคนโกทก สีเขียว สีเหลือง ซุดทาวผ่าซัน ดอกดาวเรือง ฟานบายศรี พวงมาลัย อุบ 9/7 รำบวงสรวง พังคักกรอดตอน หองหนานลัม โจมตีเขมร เล่นงานหมอนี่ เงินทองมากมอมหาศาล อิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ เกล็ดนาคราช ปู่คำตา จรเข็เรือ เต่า ตะพาป่น้ำ คำคินออกมา เล่นน้ำ สุบันนิตร พ้อเรียกมา นาคาคูนาคีศรีรักแท้ กักตีสานบาน อธิษฐาน ... ที่แสวงบุญของลูกหลานปู่จากทั่วโลก...พรหมประกาย โลก

๑๖ ธันวาคม ๕๗

ร่วมศรัทธาหมานชน ปฎิบัติงานในศต กลางเมืองนาคานาคีในป่าคำชะโนด

ขอเชิญชวน
ผู้ศรัทธา ๑๖ ธันวาคม ๑๖๗๒-๑๖๗๓
๑๖ ธันวาคม ๑๖๗๒-๑๖๗๓
๑๖ ธันวาคม ๑๖๗๒-๑๖๗๓

พื้นที่ ๗๐๐ ไร่
๒,๕๓๗ ไร่
๒,๕๓๗ ไร่
๒,๕๓๖ ไร่
๒,๕๓๓ ไร่

พิธีเปิดด้วยใบ ๗๐๐ ไร่
"พระศรีสุทโธปทุมมา ด่านคำชะโนด"

วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐-๑๕.๐๐ น.
ณ ศาลากลางจังหวัดสกลนคร (ตึกประชุม) ชั้น ๑๖ (ตึกประชุม)
โดย นายสุวิทย์ วิบุลย์ปาลวัฒน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร และ นายสุวิทย์ วิบุลย์ปาลวัฒน์

[S-M-I-L-E]

[EQUILIBRIUM]

[LEARNING]

[IMPRESSIVENESS]

[MIDDLE PATH]

[SINCERITY]

รอยยิ้มที่อึดใจของผู้ไปเยือนชุมชนท้องถิ่น ย่อมสร้างรอยประทับใจ ยากที่จะล้างให้จางจากหัวใจ แต่กลับก่อร่างสร้างมิตรภาพขึ้นแบบไม่ทันตั้งตัว ทั้งที่รู้อยู่ว่านักพัฒนาผู้ไกลถิ่น แม้นมีเอ่ยถ้อยคำให้ได้ยิน แต่ได้กลิ่นกลิ่นยามมิตรรอชวนไข ถักทอสายใยร้อยถ้อยวาจาผู้มาเยือนเอ่ยภาพลักษณ์แรกขึ้นกลางใจของผู้รับเยือนจึงเสมือนรอยยิ้มที่พิมพ์ใจ ปักลงตรงกลางหทัยมิรู้ลืม.

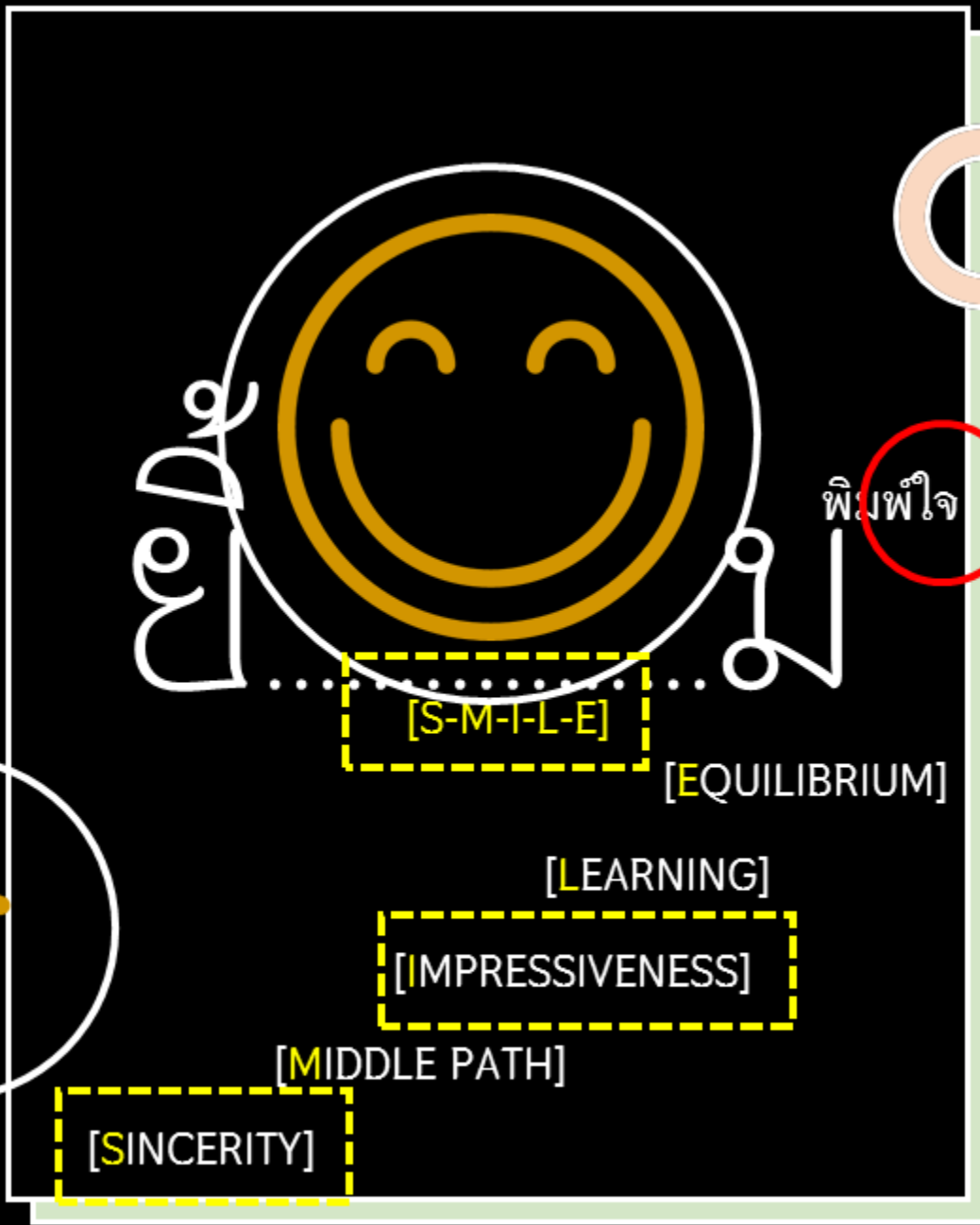
แวนนักพัฒนาภาพลักษณ์แรก

รศ.ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนต

7 ❤️

รอยยิ้มที่อึ้งใจของผู้ไปเยือนชุมชนท้องถิ่น ย่อมสร้างรอยประทับใจ ยากที่จะสั่งให้จางจากหัวใจ แต่กลับก่อร่างสร้างมิตรภาพขึ้นแบบไม่ทันตั้งตัว ทั้งที่รู้อยู่ว่า นักพัฒนาดีไกลถิ่น แม่นมีเอ่ยถ้อยคำให้ได้ยิน แต่ได้กลิ่นที่สยดเสียนมิตรรอขนานไซ่ ถักทอสายใยร้อยถ้อยยาวจากผู้มาเยือน เอ่ยภาพลักษณ์แรกขึ้นกล่างใจของผู้รับเยือนจึงเสมือนรอยยิ้มที่พิมพ์ใจ บักลงตรงกลางหทัยมีรูลึ้ม.

แว่นักพัฒนาภาพลักษณ์แรก

รศ.ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด

สิ่งทีอยู่นอกกรอบความคิดที่คาดไม่ถึง คือ ตัวเราผู้ตอบคำถาม...ใส่ใจ

๑. แผนการสอน

ครั้งที่	หัวข้อ	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	ลงพื้นที่ Social Lab	3	บรรยายประกอบสื่อ	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
2-3	แนวคิดเกี่ยวกับสังคม พหุสังคม พหุวัฒนธรรม	6	กรณีตัวอย่าง/อภิปราย	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
4-5	ความหลากหลายของสังคมไทยความต่างในบริบทชุมชนเมือง และชนบท	6	บรรยายประกอบสื่อ	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
การลงพื้นที่ศึกษาชุมชนเมือง และทำกิจกรรมวิจัยในชุมชนเป็นรูปแบบ Social lab (ห้องเรียนชุมชน)				
6	สังคมอาเซียน	3	บรรยายประกอบสื่อ	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
7	ความหลากหลายในสังคมอาเซียน	3	กรณีตัวอย่าง/อภิปราย	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
8	สอบกลางภาค	3	-กิจกรรมสอบ	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
9	ความเหมือนและความต่างบนความหลากหลายของอาเซียน	3	บรรยายประกอบสื่อ	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
10	แนวคิด/ ทฤษฎีด้านวัฒนธรรม	3	บรรยายประกอบสื่อ	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
11	ชาติพันธุ์ในอาเซียน	3	นำเสนอประกอบสื่อ/อภิปราย	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
12	วัฒนธรรมอาเซียน	3	ชมวีดิทัศน์/อภิปราย	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
13-14	พหุลักษณะวัฒนธรรมในอาเซียน	6	บรรยายและอภิปรายหาข้อสรุป	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด
15	ความร่วมมือระหว่างประเทศในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม	3	กรณีตัวอย่าง/อภิปราย	ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด

เก็บคะแนนอย่างไร?

- วินัย/ความรับผิดชอบเข้าเรียน –เช็คชื่อ [15 คะแนน]
- เก็บคะแนนย่อย 1 เก็บภาพชีวิตประจำวันในมุมมองที่เป็น

พหุสังคม และวัฒนธรรม [10 คะแนน]

- เก็บคะแนนเชิงพื้นที่ปฏิบัติการจริงในชุมชน [15 คะแนน]

- เก็บคะแนนย่อย 2 ลงพื้นที่ปฏิบัติจริง [10 คะแนน]

- สอบกลางภาค [online] 25 คะแนน

- สอบปลายภาค [online] 25 คะแนน

หมายเหตุ

- ขาด 1 หัก 1.5 คะแนน [x จำนวนครั้ง]

- ลา 1 ครั้งไม่นับขาด ลา 2 ครั้งนับ ขาด 1 ครั้ง > -0.5

- ป่วย ไม่นับขาด

- สายบ่อยจะพิจารณาตามความเห็นสมควร

Sanook
เสน่ห์ชุมชนไทยไม่ไปไม่รู้" เสน่ห์ชุมชนเก่าริมน้ำ ชุ...

saranukromthai
ชุมชนโบราณบริเวณรอบอ...

Khoksalung
ชุมชนไทยเมืองโคกสูง - Khoksalung

Travel MThai
เรียนรู้วิถีไทยโบราณสืบสานงานหัตถกรรม 5,0...

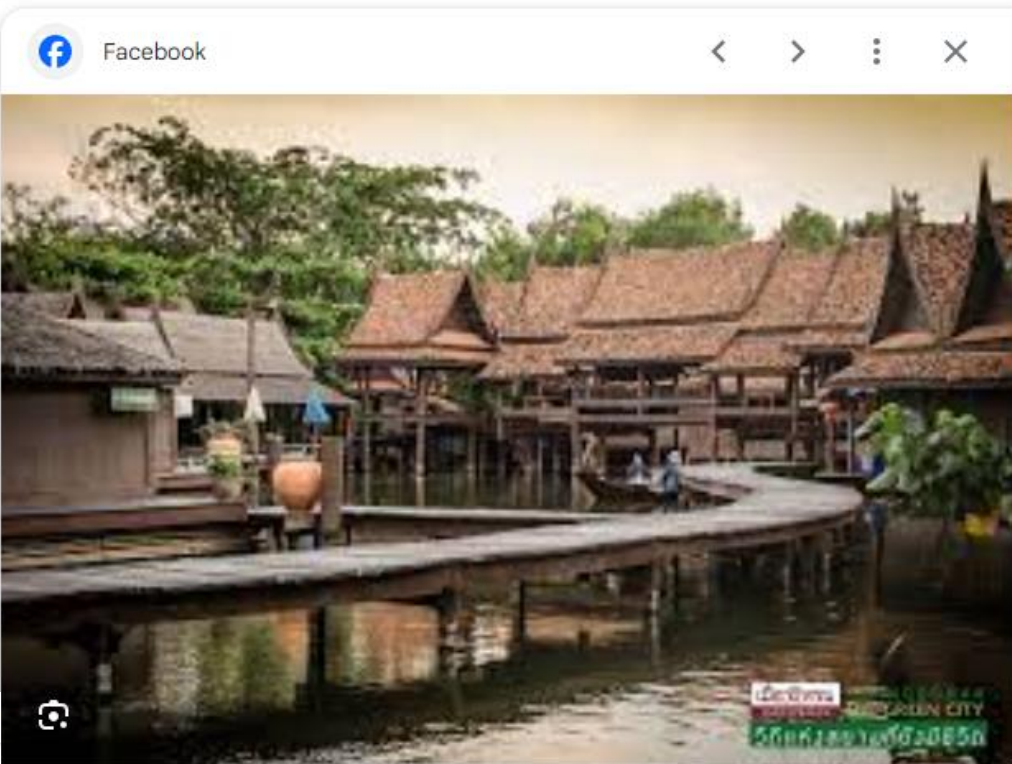

กรมศิลปากร
กรมศิลปากร

saranukromthai
ชุมชนโบราณบริเวณรอบอ่าวไทย - ...

ทรปลูกปัญญา
ชุมชนโบราณในเมือง...

เมืองโบราณ สมุทรปราการ - ตลาดน้ำ เป็นภาพชีวิตของผู้คนที่ตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลอง โดยเฉพาะบริเวณภาคกลางของ... Visit >

Google
ชุมชนเขื่องคาน

Chillpainai
คู่มือเที่ยวเขื่องคาน จ.เลย ชุมชนเก่าแก่...

Sanook
เสน่ห์ชุมชนไทยไม่ไปไม่รู้" เล่าขานตำนาน...

dasta
เขื่องคาน เก็บเกี่ยวความสโลว์ไลฟ์ ย...

Chillpainai
คู่มือเที่ยวเขื่องคาน จ.เลย ชุมชนเก่าแก่...

WEBSANOM - เว็บสาม
WEBSANOM - เว็บสาม: เขื่องคาน ชุมชนบ้านเก่า...

ผู้จัดการออนไลน์
เขื่องคาน" คำ

Chillpainai
คู่มือเที่ยวเขื่องคาน จ.เลย ชุมชนเก่าแก่...

ที่พักเขื่องคาน
ถนนคนเดินเขื่องคาน ที่ทำให้เขี...

https://travel.trueid.net - TrueID
12 ที่เที่ยวเขื่องคาน สวยจนต้องลางานไปเที่ยว

BlogGang.com
เขื่องคาน ชุมชนเก่าริมแม่น้ำโขง

ผู้จัดการออนไลน์
เขื่องคาน-ในเวียง น่าน" เจ๋งขึ้นแทน ...

AEC1ONEW
เขื่องคาน" เม

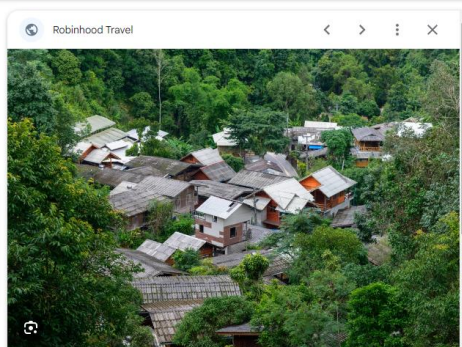
Robinhoo Travel
5 แหล่งท่องเที่ยวชุมชนภาคเหนือในเชียง...

Robinhoo Travel
สายสลัวไลฟ์ ครบไป! เที่ยวชุมชนเขื่องใหม่...

Robinhoo Travel
สายสลัวไลฟ์ ครบไป! เที่ยวชุมชนเขื่องใหม่ 5 หมู่...

สายสลัวไลฟ์ ครบไป! เที่ยวชุมชนเขื่องใหม่ 5 หมู่บ้านเขาเวา

Travelista นิกเดินทาง
ทพท.ชวนเที่ยวชุมชนเขื่องคาน ใน E...

dasta
ลพท. ดึงนักท่องเที่ยวเอ็กซ์เพที...

Chillpainai
คู่มือเที่ยวเขื่องคาน จ.เลย ชุมชนเก่า...

สำนักข่าวไทย
ชวนเที่ยว "เขื่องคาน" สัมผัสเสน่ห์วิถีชีวิต...

dasta
ชุมชนโตตา เขื่องคาน แหล่งท่องเที่ยวเชิง...

สำนักข่าวไทย
ชวนเที่ยว "เขื่องคาน"

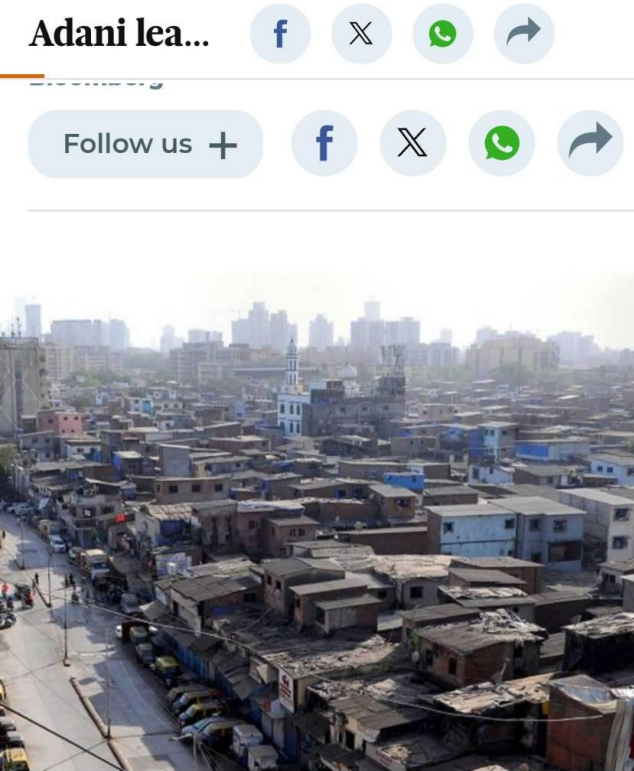
thecitizen.plus
ชุมชนหมอลองเมษา สานงานโสร้อยอุยาสัย ช...

Chiang Mai News
เขื่องคาน 10 ชุมชนน่าเที่ยว ใน 10 สานของเขี...

LINE TODAY
เขื่องใหม่" สันท่องเที่ยวชุมชน จีน "คลอง...

A view of slums in Dharavi area, in Mumbai. Image Credit: ANI

Mumbai: Adani Group, controlled by Indian billionaire Gautam Adani, is the highest bidder in an ambitious project to remodel the world's largest slum.

iviva Facilities Management Open

เมืองโบราณ เฟิงหวง ความสวยงามท่ามกลางธรรมชาติ

Share Save

สามชุดชั้นผู้ทอง 'เมืองโบราณจู่เก๋อ' แหล่งท่องเที่ยวใหม่ในสำ...

Share Save

เที่ยวอียิปต์ 10 สุดยอด สถานที่ท่องเที่ยวอียิปต์

Share Save

เมืองโบราณ เฟิงหวง คว...

เมืองโบราณ เฟิงหวง คว...

สามชุดชั้นผู้ทอง 'เมืองโ...

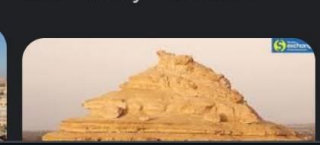
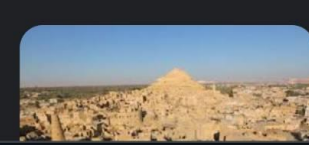
สามชุดชั้นผู้ทอง 'เมืองโ...

10 อันดับสถานที่ต้องม...

Go_Allway - ประเทศอ...

สวิตเซอร์แลนด์ ดินแดนแห่งมนต์เสน่ห์ของทวีปยุโรปกลาง |

Visit >

Images may be subject to copyright. Learn More

Share

Save

รูปพื้นหลังเมืองคาวบอยไม้เก่าสมัยเก่าและฟาร์มชนบท พื้น...

Visit >

Images may be subject to copyright. Learn More

Share

Save

American Life in the Late 19th Century – Legends ...

Visit >

Images may be subject to copyright. Learn More

Share

Save

รูปพื้นหลังคาวบอยขึ้นสนิมหัวตัวเดินผ่านเมืองร้าง พื้นหลัง...

Visit >

Images may be subject to copyright. Learn More

Share

Save

Thai Study Abroad เรียนต่อต่างประเทศ Th...

ท่องเที่ยว สวิตเซอร์แลนด์ กับเรื่อง...

Pngtree รูปพื้นหลังชายสองคนนี้...

Pngtree รูปพื้นหลังกลุ่มคนสวมห...

Sanook

Pngtree รูปพื้นหลังคาวบอยเดิน...

World War I Centennial... he United States in t...

Pngtree รูปพื้นหลังคาวบอยขึ้น...

Pngtree รูปพื้นหลังชายสองคนนี้...

5 หมู่บ้านโบราณญี่ปุ่น
บรรยากาศเอโดะ | Kiji.life
Images may be subject to copyright. Learn More
Share Save

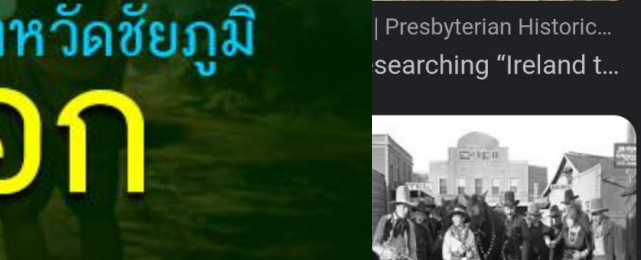
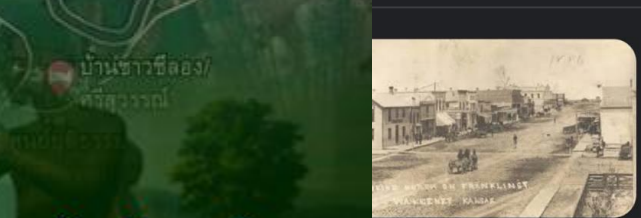
โรงเรียนบ้านกุดฉนวน
วัดป่ากุดฉนวนอุดมพร
เมืองโบราณหามหมอก
บ้านชาวฮิลอง/ศรีสุวรรณ

ชุมชนโบราณ
อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ
เมืองหามหมอก

พุทธศตวรรษที่ 12 -16 สมัยทวารวดี ต่อเนื่องถึงสมัยวัฒนธรรมขอมโบราณ พุทธศตวรรษที่ 16 - 18 และสมัยวัฒนธรรมไทย-ลาว พุทธศตวรรษที่ 19-23

Visit >
ht. Learn More
Save

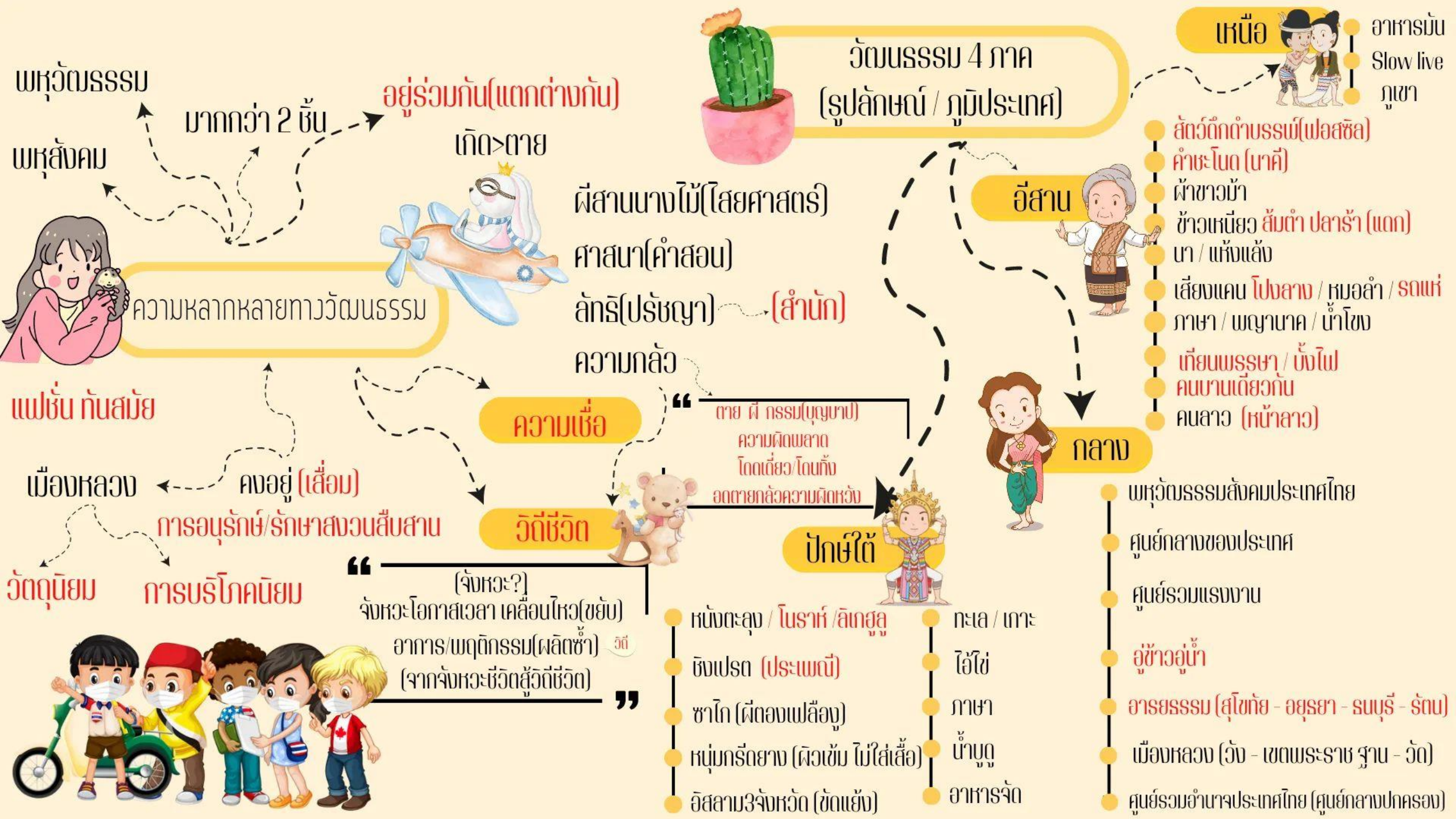

Multi Socio Culture of Thailand

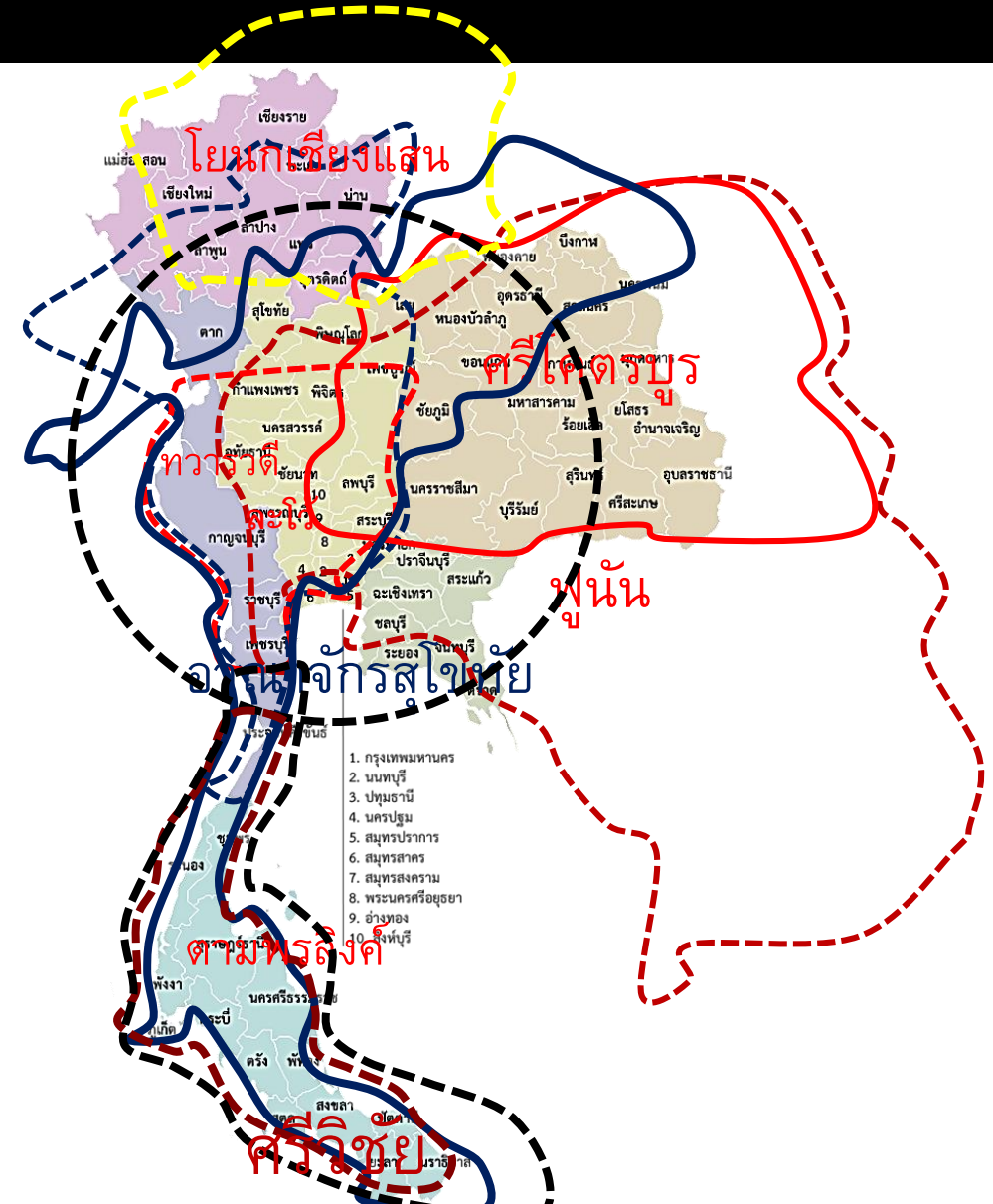
ประเทศไทย

The Land of Smiles.

ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด

อาณาจักรทับซ้อน ✓

อาหารที่ชาวต่างชาติไปหาทานได้ที่สตรีทฟู้ดกรุงเทพฯ คืออาหารชนิดใดบ้าง?

(ผัดไทย (Pad Thai)

ส้มตำ (Spicy Papaya Salad)

แกงเขียวหวานไก่ (Chicken Curry) (Green)

ต้มยำกุ้ง (Spicy Shrimp Soup)

ข้าวมันไก่ (Hainanese chicken rice)

ต้มข่าไก่ (Chicken In Coconut Milk Soup)

ข้าวผัดกะเพรา (Thai Basil Fried Rice)

1

(ผัดไทย (Pad Thai)

2

ข้าวผัดกะเพรา (Thai Basil Fried Rice)

3

ข้าวมันไก่ (Hainanese chicken rice)

4

ส้มตำ (Spicy Papaya Salad)

5

ต้มยำกุ้ง (Spicy Shrimp Soup)

Thailand, the Land of Smiles

Thailand is often referred to as “The Land of Smiles.” There are at least 13 different smiles that a Thai person may use, each one having a very specific meaning.

1. **Yim thang nam taa:** The “I’m so happy I’m crying” smile.
2. **Yim thak thaai:** The “polite” smile for someone you barely know.
3. **Yim cheun chom:** The “I admire you” or “I’m proud of you” smile.
4. **Fuen Yim:** The stiff smile, also known as the “I should laugh at the joke even though it’s not funny” smile.
5. **Yim mee lessanai:** The smile which masks something wicked, such as bad intent.
6. **Yim yaw:** The teasing, or “I told you so” smile.
7. **Yim yae-yae:** The “I know things look pretty bad but there’s no point in crying over spilt milk” smile.
8. **Yim sao:** The sad smile.
9. **Yim haeng:** The dry smile, also known as the “I know I owe you the money, but I don’t have it” smile.
10. **Yim thak thaen:** The “I disagree with you” smile, also known as the “You can go ahead and propose it but your idea’s no good” smile.
11. **Yim cheuad-cheuan:** The “I am the winner” smile; a smile given to a losing competitor.
12. **Yim soo:** The “smiling in the face of an impossible struggle” smile.
13. **Yim mai awk:** The “I’m trying to smile, but can’t” smile.

*Reference Source: Working With the Thais: A Guide to Managing in Thailand, Henry Holmes and Suchada Tangtongtavy

ยิ้ม....ประเทศไทย

- ยิ้มสวย ๆ ยิ้มแบบนางงาม ยิ้มแบบมีความสุข มองเห็นฟัน ยิ้มกว้าง ๆ ยิ้มแบบโปรโมทตัวเอง (ชุก)
- ยิ้มแก้มปริ ยิ้มแบบชอบใจสุด ๆ จนแก้มปริ (วัชริน)
- ยิ้มแบบอรุ่มโงะ ยิ้มแบบปากตัว W ยิ้มแทรกแบบไม่รู้เรื่อง ยิ้มกวนTeen (ฐิติยาภรณ์)
- ยิ้มมุมปาก ยิ้มสะกดใจเวลาเดินผ่าน ยิ้มชอบ ยิ้มส่งsigให้เพศตรงข้าม (ณัฐกมล)
- ยิ้มยั่วชวน ยิ้มเซ็กซี่ ยิ้มเชิญชวน ยิ้มหวานเสน่ห์ (ธิญาวรรณ)
- ยิ้มอ่อนโยน ยิ้มให้จับ ยิ้มแบบเหนียมอาย (ชุก)
- สยามเมืองยิ้ม ยิ้มแบบนางรำ รำไทย
- ยิ้มตาหยี ตาปิด ยิ้มแบบดีใจมีความสุข (วรางคณา) ยิ้มเจ้าเล่ห์ โดยเฉพาะผู้ชายที่ยิ้มให้กับเพศตรงข้าม
- ยิ้มอ่อน ยิ้มไม่เยอะ ไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่พูดเลยยิ้มอ่อน ยิ้มเพื่อไม่ให้เสียมารยาท (สิริรัตน์) ยิ้มกระซากใจ (หันมาแล้วยิ้มกระซากใจ....สาวกรีดดดดด)
- อมยิ้ม ยิ้มน้อย ๆ เขิน ๆ หนุ่มมาจับรู้สึกชอบแสดงอาการอมยิ้มออกไป (ปิยวรรณ)
- ยิ้มปู้ปู้ ยิ้มแบบเร็ว ๆ ยิ้มเพื่อรักษามารยาท แต่ในใจไม่เห็นด้วย ยิ้มเฉย ๆ อยากรยิ้มก็ยิ้ม (พรธวัล)
- ยิ้มธุรกิจ ยิ้มขายของ ยิ้มสัมภาษณ์ ยิ้มพวกดารายิ้มกัน (ศิรตา)
- แสยะยิ้ม เจอคนขี้อวดแล้วเราไม่อยากรู้ สร้างความรำคาญ (ปิยวรรณ) ยิ้มกรุ้มกรุ้ม ขวยเขิน (พัชราพร)

ร้อยยิ้มถูกสร้าง
ด้วยแรงบันดาลใจ
ของเพศตรงข้าม

ยิ้มละม้าย-ยิ้มอบอุ่น
ยิ้มแบบเป็นมิตร

ไทยมองไทย

เมืองเก่า

King declares 'love' for all, calls Thailand 'land of compromise'

“ทำอะไรตามใจคือไทยแท้” เป็นวาทกรรมที่ด้านหนึ่งสะท้อนความอิสระเสรี อีกด้านสะท้อนให้เห็นความไม่มีวินัย ไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น และไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตน ไม่ว่าจะฐานะพลเมืองหรือฐานะอะไร

เสรี พงศ์พิศ, วินัยชีวิตวินัยสังคม,สยามรัฐ (4 พฤษภาคม 2564)

ยิ้มง่ายไหวสวย

สังคมแบบศรีธนญชัย

ประเทศไทยเมืองศูนย์กลางพุทธศาสนาโลก: พุทธมณฑล ศูนย์กลางพุทธศาสนาแห่งโลก

คนไทยใจดี คนไทยลืมนง่าย ให้อภัยได้ตลอดเวลา

คนไทย...มีน้ำใจ “ใจดี”

คนไทย...ส่วนใหญ่เรียบง่าย..มีเอกลักษณ์

คนไทย...ซึ่สังสาร เห็นอกเห็นใจคนอื่น ๆ ที่ด้อยกว่า...แม้ลำบากก็ยินดีช่วยเหลือ

คนไทย...เสียเงินไม่ว่า เสียหน้าไม่ยอม

คนไทย...เก่งเดี่ยว ไม่เก่งทีม

สถานที่ท่องเที่ยววัด พระธาตุ เมืองเก่า ทะเล อาหาร

เทศมอไทย

ประเพณี วิถีชีวิต

วัด

พระแก้วมรกต/พระบรมมหาราชวัง

วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร

วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนารามราชวรวิหาร

วัดร่องชุ่น จังหวัดเชียงราย

วัดพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม

วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร จังหวัดเชียงใหม่

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

หาดไม้ขาว จังหวัดภูเก็ต

เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พัทยา ภูเก็ต สมุย

งานยี่เป็ง จังหวัดเชียงใหม่

ปางช้าง เชียงใหม่

ตลาดร่มหุบ จังหวัดสมุทรสงคราม

อันดับที่ 10 ปอเปี๊ยะทอด (Fried Spring Roll)

จังหวัดที่ชาวต่างชาติไปมากที่สุด: กรุงเทพฯ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน อยุธยา

อันดับที่ 1 ผัดไทย (Pad Thai)

อันดับที่ 2 แกงเขียวหวานไก่ (Chicken Curry) (Green)

อันดับที่ 3 ต้มข่าไก่ (Chicken In Coconut Milk Soup)

กรุงเทพเมืองแห่งสตรีทฟู้ด

อันดับที่ 4 ต้มยำกุ้ง (Spicy Shrimp Soup)

อันดับที่ 5 ข้าวมันไก่ (Hainanese chicken rice)

อันดับที่ 6 ข้าวผัดกะเพรา (Thai Basil Fried Rice)

อันดับที่ 7 หมูสะเต๊ะ (Grilled Pork Sticks with Turmeric)

อันดับที่ 8 ส้มตำ (Spicy Papaya Salad)

อันดับที่ 9 ไข่ผัดเม็ดมะม่วงหิมพานต์ (Cashew Nuts In Stir-Fried Chicken)

ไหว้ทักทาย, วิถีชีวิตชาวคอย
 ธรรมชาติการผจญภัย, พระธาตุ, วัดร่องขุ่น
 บรรเทิงผ่องคลาย

ไหว้ทักทาย, ท่องเที่ยวป่าผจญภัย
 การค้าขายชายแดน, เดินทางไปพม่า

การไหว้ทักทาย

ไหว้ทักทาย, ท่องเที่ยวป่าผจญภัย, การค้าขายชายแดน
 “พักผ่อนชายทะเล” [เรือสำราญ] ภูเก็ต/เกาะสมุย
 พักผ่อนบรรเทิงผ่องคลาย

ไหว้ทักทาย, วิถีชีวิต, ประเพณีวัฒนธรรม
 พระธาตุพนม
 อาหารอีสาน (ส้มตำ)
 ญาติพี่น้อง

ไหว้ทักทาย, บ้านเทิงพักผ่อน (พัทยา)
 ญาติพี่น้อง
 การพั่นเชื่อมต่างประเทศ (บ่อนปอยเปต)

ไหว้ทักทาย, เที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์, ศิลปวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์
 บ้านเทิงพักผ่อนหย่อนใจ (เที่ยวกลางคืน)
 สตรีทฟู้ดกรุงเทพฯ
 อาหารผัดไทย ต้มยำกุ้ง แกงเขียวหวานไก่ ต้มข่าไก่ ข้าวมันไก่
 ผัดกะเพรา ไก่ผัดเม็ดมะม่วงหิมพานต์ ปอเปี๊ยะทอด หมูสะเต๊ะ

ตัวชี้วัด: การท่องเที่ยว

ธรรมชาติภูเขาชาวดอย วิถีชีวิต
ศิลปะ พระธาตุ ประวัติศาสตร์
ประเพณีวัฒนธรรม อาหาร การ
พักผ่อนสถานบันเทิง ทะเลชายหาด
...เกาะทะเลอันดามัน

เอกลักษณ์ที่เด่นชัดที่สุดของประเทศไทยในสายตาพลเมืองโลก

สวัสดีค่ะ/ครับ

ธรรมชาติ

วิถีชีวิต

อาหารสตรีทฟู้ด

วิถีชีวิต

วัดร่องขุ่น/พระธาตุพนม-ดอยสุเทพ

อยุธยา/พระราชวัง/วัดพระแก้ว

ผัดไทย-ทะเลชายหาด

ถนนข้าวสาร/แหล่งท่องเที่ยว

เหนือ

ม่วนแต่ ๗เจ้า!

ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด

เมื่อพูดถึงภาคเหนือ...นักศึกษานึกถึงอะไร?

สนามกีฬา 700 ปี เชียงใหม่	วัดภูมินทร์ น่าน	ฟาร์มอรั่ม ม่อนแจ่ม เชียงใหม่
หมู่บ้านแพมั่ง ดอยปุย	ถนนคนเดิน เชียงใหม่	ประตูท่าแพ เชียงใหม่
ดอยอินทนนท์ เชียงใหม่	พระธาตุดอยคำ เชียงใหม่	กระแต อาร์สยาม ลำปาง
ผ้าไหมเชียงใหม่	หมอนทองลับแล อุตรดิตถ์	แคบหมู น้ำพริกหนุ่ม
หลินปิง หมี่แพนด้า เชียงใหม่	สวนดอกไม้ แม่ริม เชียงใหม่	ปากะยอง แม่วางกับแม่แจ่ม
ภูชี้ฟ้า เชียงราย	โรตี่โอ่ง แม่สอด ตาก	ข้าวซอย
ดอยแม่สลอง	วัดร่องเสือเต้น สี่น้ำเงิน เชียงราย	แพะเมืองผี แพร่
ไข่ป่าม	ฟ่อนเล็บ	บ่อน้ำร้อนแจ้ซ้อน ลำปาง
ตลาดย้อนยุคนครชุม กำแพงเพชร	เขื่อนสิริกิติ์ อุตรดิตถ์	ใส่่อ่ว

เมื่อพูดถึงภาคเหนือ... นักศึกษานึกถึงอะไร?

กัวแม่ปาน เชียงใหม่	ประเพณีมัสการพระธาตุช่อแฮ แห่งดงหลวง แพร่	หมู่บ้านรักไทย แม่ฮ่องสอน
ทานตุง พะเยา	รถด่วน หนอนทอด	ขันโตก
ชนเผ่าเมี่ยง กำแพงเพชร (จีน-เวียดนาม)	ยีเป็ง เชียงใหม่	ร่วมบ่อสร้าง สันกำแพง เชียงใหม่
	แม่กำปอง เชียงใหม่	ทีล่อซู ตาก
สโมสรเชียงราย ยูไนเต็ด	รถม้าลำปาง	พิพิธภัณฑสถานดำ ถวัลย์ ดัชนี ชร.
วังศิลา แกรนด์คอนยอน น่าน	ดอยเสมอดาว น่าน	วัดอุโมงค์ เชียงใหม่
ถ้ำนางนอน เชียงราย	วงดนตรี เขียนไซและวาณิชย์	น้ำพุร้อนไทรงาม แม่ฮ่องสอน
ขนมจีนน้ำเงี้ยว	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	เสื่อม่อฮ่อม จังหวัดแพร่
วัดร่องชุ่น เชียงราย	ไร่ชา 2000 ดอยอ่างขาง เชียงใหม่	พระธาตุสุเทพ เชียงใหม่
เทศกาลดนตรีเชียงใหม่ใหญ่	ถนนคนกิน อุดรดิตถ์	น้ำตกคลองลา กำแพงเพชร
เครื่องเงิน น่าน	พระธาตุลำปางหลวง	อนุสาวรีย์สามกษัตริย์

ตัวชีวิต

ภูมิประเทศ ภูมิสังคม ภูมิสถาน

- มีลักษณะทั่วไปเป็นภูเขาสูง ทิวเขา หุบเขาและแอ่งแผ่นดินระหว่างภูเขา มีความสูงชัน ดอย หน้าผา บึงน้ำ กว๊าน

- สังคมวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ที่หลากหลาย มีคนเมือง (คนล้านนา) มีเผ่าพันธุ์ไทยใหญ่ กระเหรี่ยง ม้ง พวกละว้า หรือละว้า ฉิ่น และขมุ กลุ่มไทยวน ไทเขิน หรือไทเหนือ และชาวไทยลื้อ ซึ่งอพยพมาจากสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน ประเทศจีน และเมืองยองในรัฐฉาน ประเทศพม่า (มีวิถีชีวิตเป็นเฉพาะเผ่าพันธุ์ของตนเอง) อยู่กันเป็นครอบครัวใหญ่

- ส่วนใหญ่เผ่าพันธุ์ยังมีภูมิลานอยู่บนดอย ส่วนเมืองใหญ่จะเป็นคนเมืองล้านนาที่อยู่ที่ราบลุ่ม แอ่ง กว๊าน มีลักษณะบ้านเรือนดั้งเดิมแบบเรือนไทยยกใต้ถุนสูง หลังคาทรงจั่ว นิยมทำหลังคาแฝดติดกัน มีรางน้ำตรงกลาง ข้างบนสุดของหลังคา ทำไม้ไขว้แคะสลัก เรียกว่า "กาแล" เพื่อตกแต่งให้เกิดความงาม และเป็นคติความเชื่อถือเกี่ยวกับโชคลาง และการบูชา ลักษณะรูปทรงเป็นแบบฝาล้อม ผายออก เป็นศิลปะ และวัฒนธรรมแบบล้านนาไทยดั้งเดิม

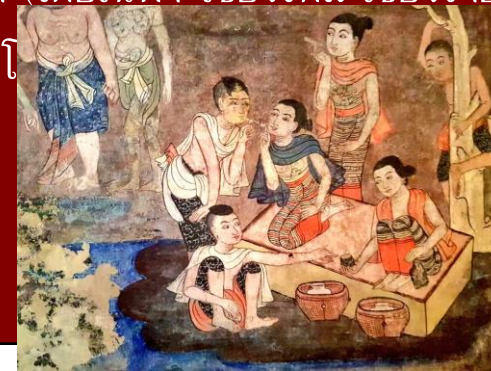
- คำว่า "คนเมือง" เป็นคำที่ใช้เรียกคนไทยถิ่นล้านนา (โดยเฉพาะเชียงใหม่ เชียงราย...)

- คนไทยภาคเหนือเป็นคนรักสงบ มีนิสัยสุภาพอ่อนโยน รักสบายไม่ชอบทำงานหนัก

- บอบบาง ผิวขาว เนียน สูงอวบอิม หน้ารูปไข่

เล็ก ๆ

จิตรกรรมฝาผนังวัดภูมินทร์... กระซิบรัก

เป็นเอกลักษณ์ใจเย็น บางคน

คิ้วโก่ง จมูกโด่ง บางคนตัว

จิตรกรรมฝาผนังวัดสิงห์

ดาราคณเหนือ...รุ่นพี่ เเนอ!

ภาษา

- อู่กำเมือง (คำเมือง) ภาษาถิ่น ภาษาเผ่าของตนเอง เช่น (1) ภาษาม้งเขียว หรือ ม้งจิว (Hmong Njua) และ (2) ภาษาม้งขาว หรือ ม้งเต้อ (Hmong Daw)
- ภาษาไทยกลาง

วัฒนธรรมประเพณี

- **ประเพณีเป็ง** ประเพณีปอยส่างลอง(งานบวชลูกแก้ว) ประเพณีสลากภัต ฯ
- วิถีชีวิตแบบเรียบง่าย มีความเป็นระเบียบที่ยึดมั่นวัฒนธรรมประเพณีสูงมาก วิถีการเกษตรกรรมเป็นสำคัญ ปลูกพืชหาของป่ามาขายที่ “กาด” วิถีพอเพียง ทำบุญสร้างพระเจดีย์ วิถีชีวิตแบบไม่เร่งรีบ(Slow)
- อาหาร ข้าวซอยไก่ ไส้อั่ว ขนมจีนน้ำเงี้ยว แกงฮังเล น้ำพริกหนุ่มกับแคบหมู แกงโสะ
- การแต่งกาย ผู้ชายนุ่งกางเกงขายาวลักษณะแบบกางเกงขายาวแบบ 3 ส่วน เรียกติดปากว่า “เตี้ยว” หรือ เตี้ยวสะดอ ทำจากผ้าฝ้าย ย้อมสีน้ำเงินหรือสีดำ ส่วนเสื้อก็นิยมสวมเสื้อผ้าฝ้ายคอกลม แขนสั้น แบบผ่าอก กระดุม 5 เม็ด สีน้ำเงินหรือสีดำ เช่นเตี้ยวกัน เรียกว่า เสื้อม่อฮ่อม ส่วน “แม่ญิงล้านนา”นุ่งผ้าซิ่น(ผ้าถุง)ยาวเกือบถึงตาตุ่ม นิยมนุ่งทั้งสาวและคนแก่ ผ้าถุงจะมีความประณีต งดงาม ตีนซิ่นจะมีลวดลายงดงาม ส่วนเสื้อจะเป็นเสื้อคอกลม มีสีล้วน ลวดลายสวยงาม

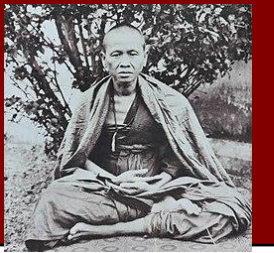
แพร์

ความเชื่อ ศาสนา

พุทธศาสนามั่นคงของชาวล้านนา มีครูบาศรีวิชัย เป็นครูบาที่ชาวภาคเหนือเคารพกราบไหว้ศรัทธามาก ถูกขนานนามว่า “ตนบุญแห่งล้านนา” นอกจากนี้ยังมีประเพณีเลี้ยงผีปู่ย่า การเลี้ยงผี มี 2 อย่างคือ

1. เลี้ยงผีปู่ย่า ทำใน "วันพญาวัน" (วันสงกรานต์) หรือวันปีใหม่ ตรงกับวันที่ 15 เมษายน ของทุกปี
2. เลี้ยงผีหอ นิยมทำกัน ระหว่างเดือนสี่ เดือนหก เดือนเจ็ด

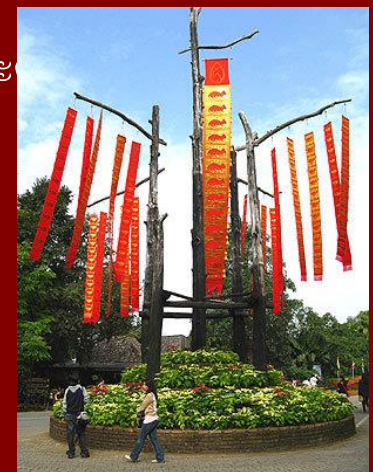
การปกครอง [ระบอบ
ประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์เป็นประมุข]

- ทางการ จังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล ตำบล มีกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน ที่นั่นเรียกกันว่า “ป้อหลวง” “แม่หลวง” และในการปกครองแบบเผ่า มีหัวหน้าชนเผ่าด้วย นอกจากนี้ยัง
มีการเรียกลักษณะที่มีอิทธิพลที่เป็นผู้ใหญ่ในการสัมปทานต่าง ๆ เรียกว่า “พ่อเลี้ยง” หรือ “แม่เลี้ยง”

เอกลักษณ์ที่โดดเด่น

- ไปภาคเหนือจะเห็นสัญลักษณ์นี้ทุกครั้งถ้าสังเกตให้ดี ๆ คือ **“ตุงล้านนา”**
ตุงล้านนา ซึ่งคำว่า ตุง เป็นภาษาถิ่นประจำภาคเหนือ แปลว่าธงที่ใช้สำหรับแขวนแบบหนึ่งในศิลปะล้านนา สามารถ
พบเห็นได้ในภาคเหนือของประเทศไทย โดยคนทางภาคเหนือ จะนำตุงมาใช้เป็นเครื่องประดับ หรือประกอบ
พิธีกรรมต่างๆ ทั้งทางศาสนา ประเพณี งานเทศกาล หรืองานเฉลิมฉลองต่างๆ

- (1) ตุง 12 ราศี หรือตุง 12 นักษัตร จะใช้ในงานช่วงปีใหม่ หรือที่ชาวล้านนาเรียกว่า ตุงปีใหม่เมือง
- (2) ตุงดอกบ๊อง หรือตุงไส้หมู ใช้ถวายเป็นพุทธบูชาพร้อมกับเจดีย์ทรายในประเพณีปีใหม่เมือง
- (3) ตุงทราย ใช้ถวายเป็นพุทธบูชาที่ใช้ปักเจดีย์ทรายช่วงในประเพณีปีใหม่เมือง
- (4) ตุงช่อน้อย หรือตุงจ้อยน้อย ใช้ถวายเป็นพุทธบูชาในงานปอยหลวง งานกฐิน หรือพิธีสืบชะตา
- (5) ตุงไชย หรือตุงไฉย เป็นตุงที่ถือว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งการรบของทหาร

องค์ความรู้ : วัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาวล้านนาไทย เรื่อง ตุงล้านนา, กรมศิลปากร

เอกลักษณ์ที่โดดเด่น

ไม่ปรากฏชัดเจน...ในอดีต แต่นับความชัดเจนใน ปีพ.ศ. 2496 นายไกรศรี นิมมานเหมินทร์ ได้นำประเพณีขันโตกมาเลี้ยงส่งแขกผู้ใหญ่ และชาวต่างชาติเพื่อสร้างความประทับใจ นับแต่นั้นชาวล้านนาจึงยึดถือเอาประเพณีขันโตกมาเป็นประเพณีการต้อนรับแขกบ้านแขกเรือนที่มาเยี่ยมเยียนจนปัจจุบัน...

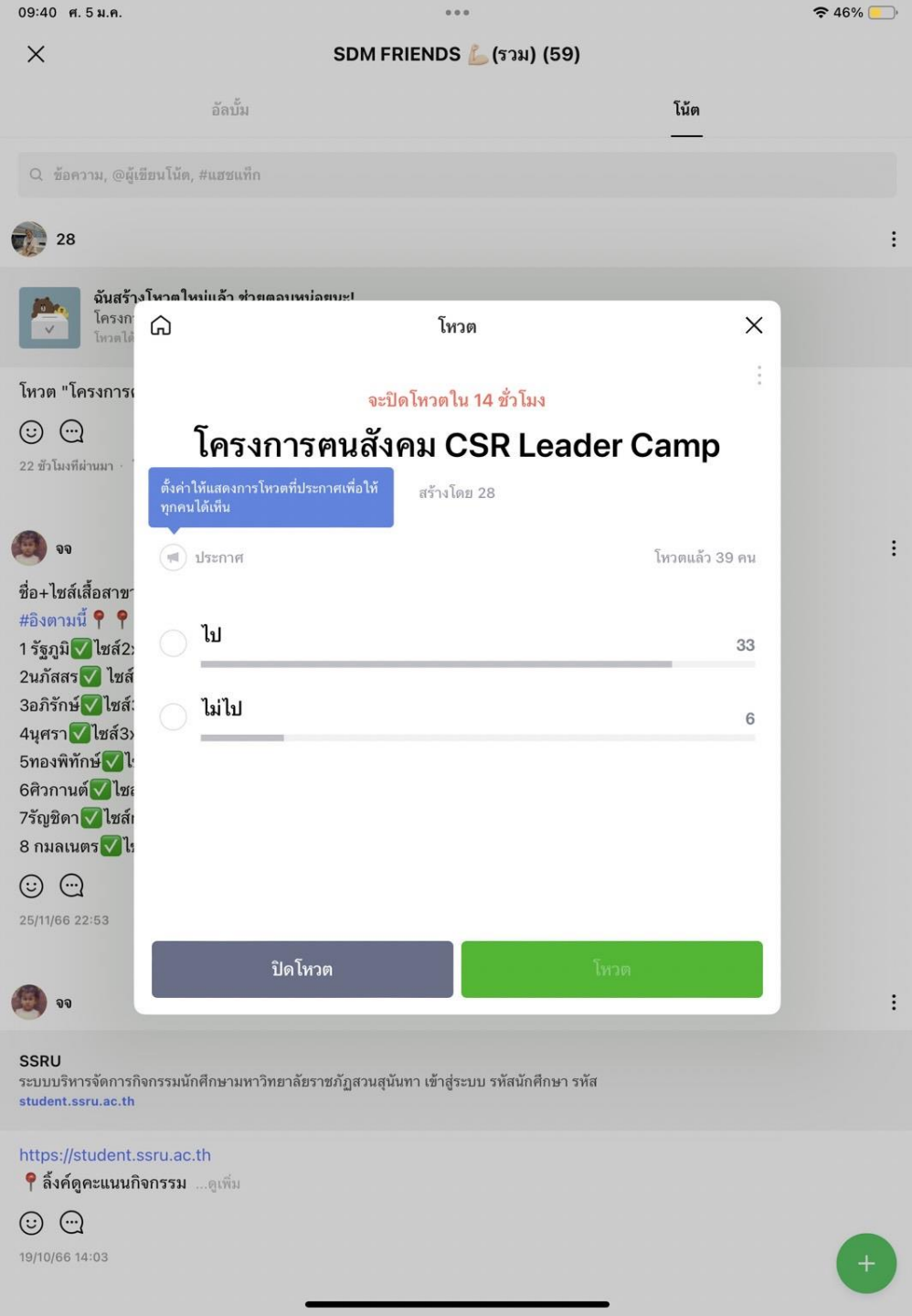

ขันโตก

- ไปภาคเหนือจะเห็นสัญลักษณ์นี้ เราเห็นเป็นภาชนะวางอาหารของชาวล้านนา คือ “ขันโตก”
- ขันโตก หรือ โตก บ้างที่เรียกว่า สะโตก มีรูปทรงกลม ความกว้างมีเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 30 เซนติเมตรขึ้นไปมีเชิง สูงประมาณ 1 ฟุต มีขาตั้งติดไว้อย่างแน่นหนา มีทั้งขันโตกไม้ และขันโตกหวาย

ขันโตก มีอยู่ 3 ขนาด ที่นิยม (1) **ขันโตกหลวง หรือ สะโตกหลวง** ทำด้วยไม้ขนาดใหญ่ ตัดท่อนมากลึงหรือเคียนเป็นขันโตก มีความกว้างประมาณ 25 - 50 นิ้ว ตามขนาดของไม้ที่หามาได้ และนิยมใช้การในราชสำนักในคุ้มในวังของเจ้านายฝ่ายเหนือทั่วไป รวมทั้งใช้ในวัดวาอารามทั่วไปด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับยศศักดิ์ และความยิ่งใหญ่ของชนชั้นผู้ปกครองใช้ในการที่จะเลี้ยงแขกบ้านแขกเมืองด้วย ส่วนวัดนั้นพระสงฆ์เป็นผู้ควรแก่การเคารพนพอบ มีประชาชนนำอาหารไปถวายมากดังนั้นประชาชนจึงนิยมทำขันโตกหลวงไปถวายวัด (2) **ขันโตกฮาม หรือ สะโตกทะราม** เป็นขันโตกขนาดกลางประมาณ 17-24 นิ้ว (คำว่า ฮาม หรือ ทะรามนี้ หมายถึงขนาดกลาง) ใช้ไม้ขนาดกลางมาตัดและเคียนหรือกลึงเหมือนขันโตกหลวง ลงรักทาหางอย่างเดียวกัน ผู้ที่ใช้ขันโตกขนาดนี้ มักได้แก่ครอบครัวขนาดใหญ่ เช่น คหบดี เศรษฐีผู้มีอันจะกิน หรือถ้าเป็นวัด ผู้ที่ใช้ขันโตกขนาดนี้คือ พระภิกษุ ในระดับรองสมภาร และ (3) **ขันโตกน้อย** เป็นขันโตกขนาดเล็ก ขนาดประมาณ 10 - 15 นิ้ว วิธีทำมีลักษณะเช่นเดียวกับขันโตกหลวงและขันโตกฮาม ใช้ในครอบครัวเล็ก เช่น หญิงชายเพิ่งแต่งงานใหม่ หรือ ผู้ที่รับประทานคนเดียว อาหารที่ใส่ก็มีจำนวนน้อย

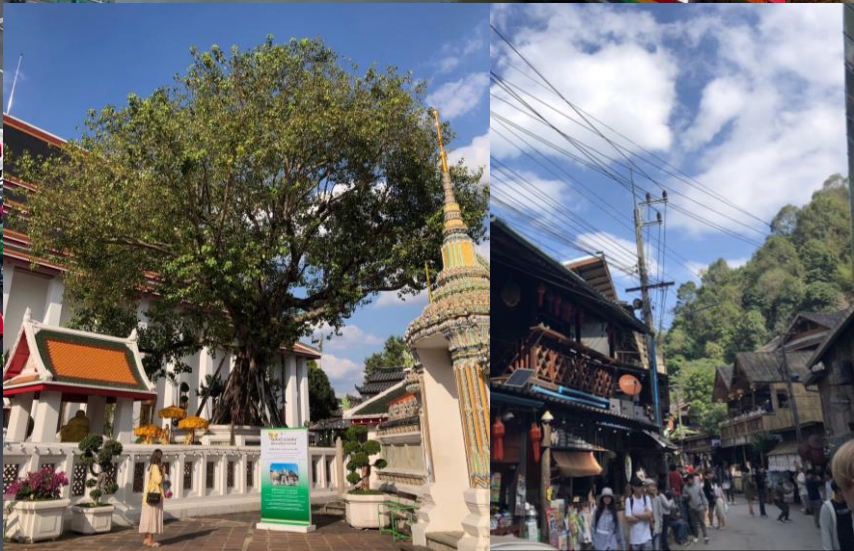
ภาพสะท้อนพหุสังคมและ วัฒนธรรม

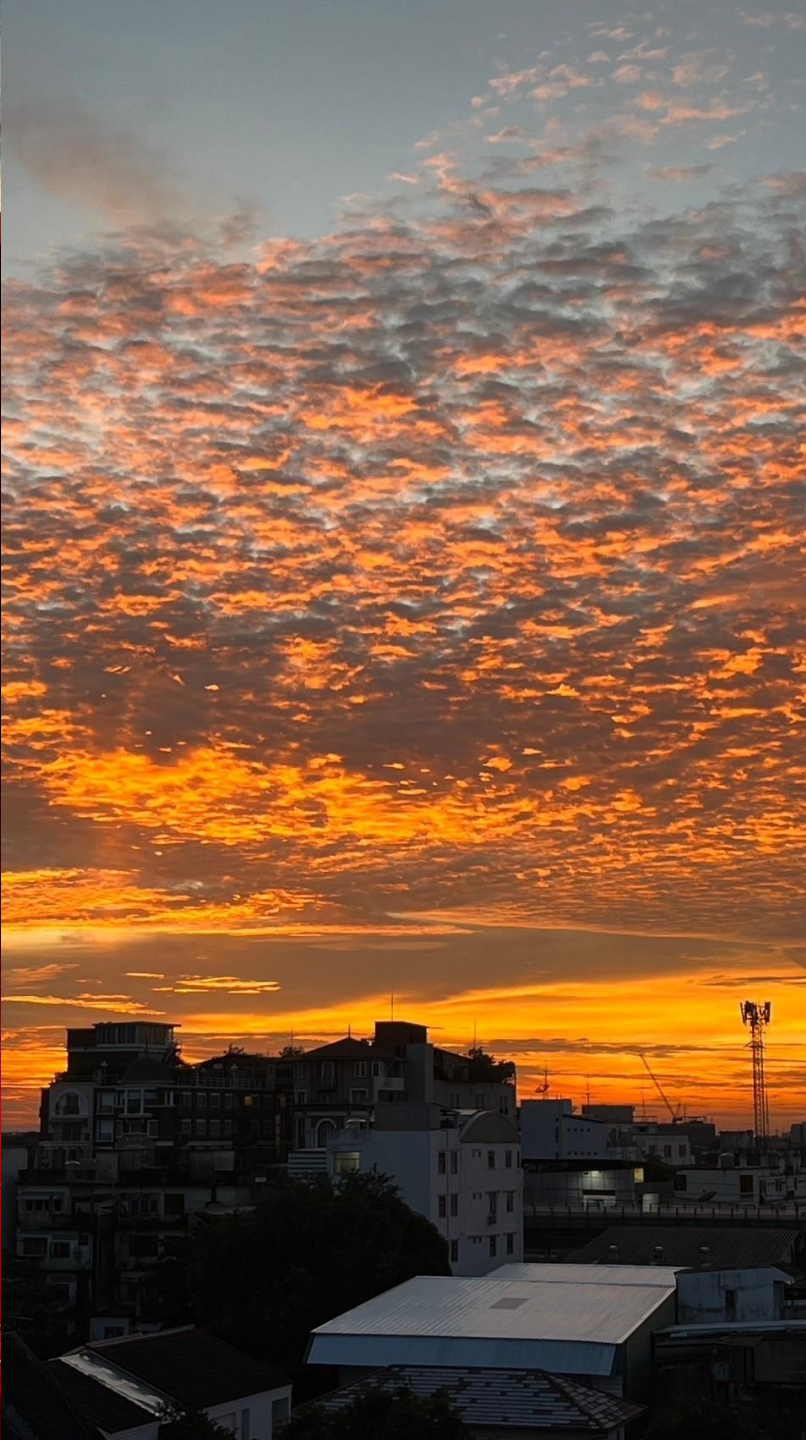
นักศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2/2566

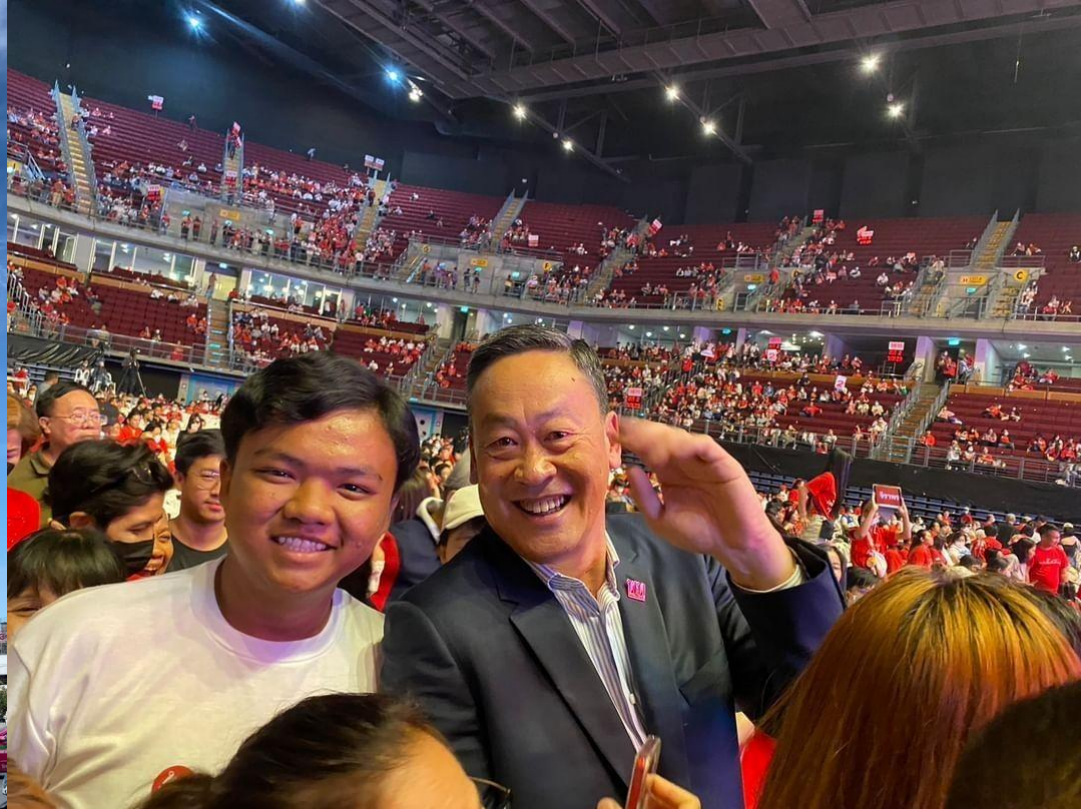

อีสาน

อีหลีป!

ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด

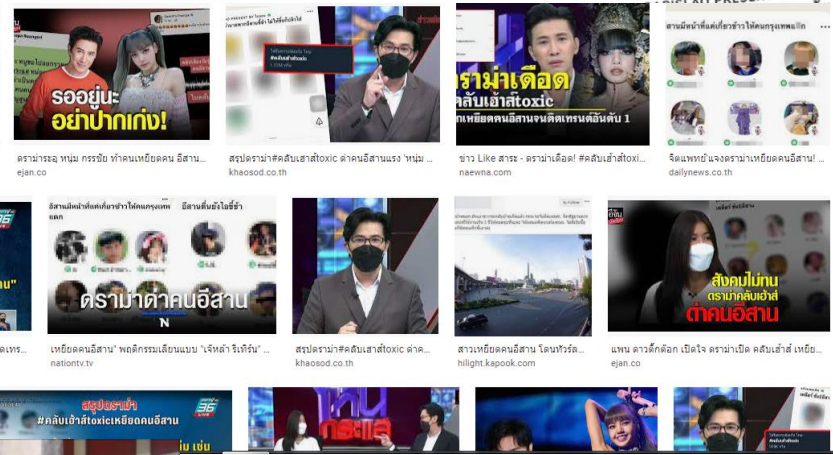
E-san [Northeastern region]

ดราม่าคนอีสาน: นักประวัติศาสตร์ที่ พฤติกรรม "เหยียดคนอีสาน" สะท้อนปัญหาหลายมิติในสังคมไทย

วิชาริธานท์ ทองเทพ
บีบีซีไทย
8 พฤศจิกายน 2021

สรุปดราม่า#คลับแฮสโตกซ์ ตำคนอีสานแรง 'หนุ่ม นรชัย' ไม่ทน ทำออกรายการ!

นายกฯ ไป "คำชะโนด" (1 ธ.ค. 64)
น้องหญิง (นามสมมติ) อายุ 28 ปี แม่ค้าขายก๋วยเตี๋ยวชาว อ.บ้านดุง บอกว่า สิ่งที่
ตนพูดไปกับนายกวั้นนั้น เป็นการพูดจากใจ ไม่มีของชั่วคราวเมืองเข้าเกี่ยวข้องกับ
แม่noon และพูดอยากให้รับฟังจากคนรุ่นใหม่ด้วย หากพัฒนาได้ก็อยู่ต่อ แต่หาก
พัฒนาไม่ได้ด้วยท่านน่าจะเกษียณและพักผ่อนได้แล้ว

คนอีสานเกือบทั้งหมดชอบกินสุนัข, คนภาคอื่นมีวิวัฒนาการมาจากลิง แต่คนอีสานวิวัฒนาการมา
จาก วิลอซีแรปเตอร์ (velociraptor) ไดโนเสาร์กินเนื้อชนิดหนึ่ง ทำให้คนอีสานกินสุนัขด้วย

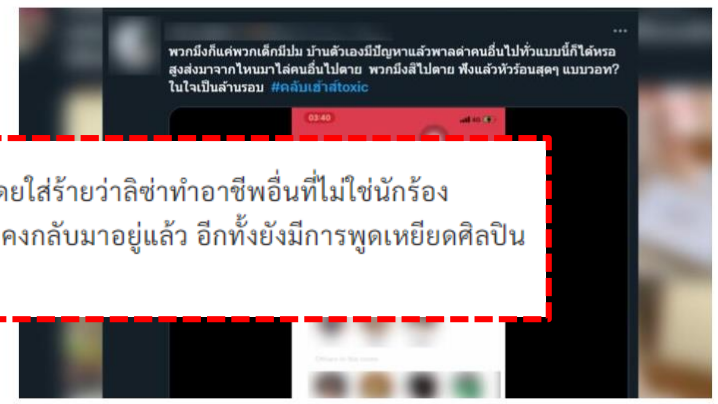
รวมทั้งเหยียดหน้าตาสีผิวของคนอีสานว่า ผิวดำ ดำแดดเพราะแบกปูน แล้วข้อมผมสีทองครึ่ง
หนึ่ง ผมสีดำครึ่งหนึ่ง, ตั้งแต่เจอคนอีสาน ก็ทำให้ตนไม่อยากเข้าเคเอฟซีอีกต่อไป กินไอศกรีม
มูมาม

โดยประเด็นที่แก๊งคลับแฮสโตกซ์นั้น มีทั้งการเหยียดคนอีสานทั้งหมดและเจาะจงตัวบุคคล เพราะแก๊ง
คลับแฮสโตกซ์เหล่านี้มีความคิดที่ว่า การด่าคนอีสานเป็นประเพณีและวัฒนธรรม, คนอีสานเกิดมากี่ต้อง
โดนดูถูกเป็นเรื่องธรรมดา

กลายเป็นดราม่าระอุโซเชียล เมื่อคืนวันที่ 4 พ.ย. ที่ผ่านมา ได้มีคนกลุ่มหนึ่งตั้งห้องในคลับแฮสโตกซ์เพื่อ
พูดคุยเหยียดหยามคนอีสานโดยเฉพาะ ใช้ชื่อห้องแตกต่างกันไป เช่น "อีสานมีหน้าที่แค่เกี่ยวข้าวให้
คนกรุงแ ก", "คนอีสานคือขอมขโมยโนชีวิตจริง Resident Esan", "อีสานต้นยังไอ้ข้า" พูดเหยียดแรง
จนมีคน...
วาทกรรมที่ผลิตภาพจำของคนอีสาน: ชายแรงงาน กันดาร ยากจน คนรับใช้ ขับแท็กซี่ คนหาบเร่ ก่อสร้าง ลำบาก ดินแยกแตกกระแหง โง่ การศึกษาน้อย ๆ

เท่านั้นยังไม่พอ ยังลามปามถึง "ลิซ่า แบล็กพิงก์" โดยใส่ร้ายว่าลิซ่าทำอาชีพอื่นที่ไม่ใช่นักร้อง
เนอร์คุณแผ่นดิน สิมกำพืดตัวเอง ถ้าอีสานดีจริง ลิซ่าก็คงกลับมาอยู่แล้ว อีกทั้งยังมีการพูดเหยียดศิลปิน
เกาหลี เหยียด LGBTQ+

กบฏฝิบูลย์ จึงต้องส่งกองทัพไปปราบเมื่อปี 2444

ชาวอีสาน [กลุ่มชาติพันธุ์: ลาวอีสาน]

ศส

กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย
Ethnic Groups in Thailand

ข้อมูลเพิ่มเติม: <https://www.sac.or.th/databases/ethnic-groups/ethnicGroups/62>

- **ชื่อกลุ่มชาติพันธุ์** : ลาวอีสาน
- **ชื่อเรียกตนเอง** : คนอีสาน, ลาวอีสาน
- คำว่า "อีสาน" เป็นคำที่ยืมมาจากภาษาสันสกฤตว่า "อีสาน" (อ่านว่า อี-สา-นะ) คำว่า "อีสาน" ในภาษาสันสกฤตเขียนด้วย "ศ" แต่คำว่า "อีสาน" ในภาษาไทยเขียนด้วย "ส" ในภาษาสันสกฤต อีสาน (อ่านว่า อี-สา-นะ) แปลว่า ผู้ปกครอง ซึ่งในที่นี้จะหมายถึง พระคิเวหรือพระอิศวร แต่ในภาษาไทย “อีสาน” ที่ได้ให้ความหมายว่าหมายถึง ทิศตะวันออกเฉียงเหนือนั้น เนื่องจากภาษาไทยนำพระนามของพระคิเวมาใช้เรียกเป็นชื่อทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งตามความเชื่อของอินเดีย ทิศตะวันออกเฉียงเหนือนี้มีพระคิเวเป็นเทพผู้คอยปกป้องรักษา (สุจิตต์ วงษ์เทศ, 2549 อ้างถึงใน บำเพ็ญ ไชยรักษ์ นักวิจัยอิสระ, 2562)
- **กลุ่มชาติพันธุ์ลาวอีสาน** บ้างเรียกกันว่า "ลาว" "ลาวอีสาน" "ไทยลาว" "ไทยลาวอีสาน" เป็นชื่อที่คนภาคกลางหรือภูมิภาคอื่นเรียกแทนคนกลุ่มใหญ่ที่สุดที่อาศัยอยู่ในภาคอีสาน มีประชากรมากที่สุดในอีสาน ซึ่งชาวภาคกลางหรือภูมิภาคอื่นในประเทศมักจะเรียกชนกลุ่มนี้ว่า "ลาว" เพราะว่ามีภาษาพูดเป็นภาษาเดียวกับคนลาวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) รวมทั้งมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาสัมพันธ์กับผู้ในริมฝั่งแม่น้ำโขงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (บำเพ็ญ ไชยรักษ์ นักวิจัยอิสระ, 2562)
- **ภาษาลาว** มีคนใช้ภาษาลาวกันในชีวิตประจำวัน จัดเป็นภาษาถิ่น (Dialect) หลักและภาษาแม่ (Mother tongue) ในภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อปี 2517 มีข้อมูลว่าจำนวนผู้พูดภาษาลาวในภาคอีสานประมาณ ร้อยละ 95 ของประชากรทั้งภูมิภาค (ไพฑูริย์ มีกุล 2517) ภาษาอีสานหรือบางคนเรียกว่า ภาษาลาว ที่มีลักษณะทางภาษาคลายคลึงกับภาษาลาวที่ใช้อยู่ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปัจจุบัน (บำเพ็ญ ไชยรักษ์ นักวิจัยอิสระ, 2562)

ที่มาของคำว่า อีสาน

คนอีสาน

บางทีเรียกชาวอีสาน มีหลักแหล่งอยู่ฝั่งขวาแม่น้ำโขง ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อีสานเป็นชื่อเรียกพื้นที่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่มีกรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลาง

คำว่า อีสาน มีรากภาษาสันสกฤต สะกดว่า อีสาน

หมายถึง นามพระศิวะ ผู้เป็นเทพดาประจำทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

(เคยใช้มาแล้วเมื่อราวหลัง พ.ศ. ๑๐๐๐ ในชื่อรัฐว่า อีสานปุระ และชื่อพระราชาวา อีสานวรมัน)

แต่คำบาลีเขียนอีสาน ฝ่ายไทยยืมรูปคำจากบาลีมาใช้

หมายถึงภาคตะวันออกเฉียงเหนือตะวันออกเฉียงเหนือ

(ที่หมายตรงกับคำว่าอีสาน) เริ่มใช้เป็นทางการสมัยรัชกาลที่ ๕ ราว พ.ศ. ๒๔๔๒

ในชื่อ มณฑลตะวันออกเฉียงเหนือแต่ยังหมายเฉพาะลุ่มน้ำมูลถึงอุบลราชธานี จำปาสัก ฯลฯ

สุจิตต์ วงษ์เทศ

อธิบายคำว่า อีสาน, อีสาน, อีสาน

นิตยสารทางอีสาน ฉบับที่ ๘ ปีที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ หน้า ๓

www.e-shann.com

“

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้ความหมายของอีสาน ๒ อย่าง คือ ๑. ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ๒. พระศิวะ หรือพระรุทรา

และให้ที่มาของคำ **อีสาน เป็นภาษาบาลี**

อีสาน เป็นภาษาสันสกฤต

คนอินเดียที่ศรัทธาในศาสนาฮินดู ถือว่าพระ รุทราเป็นเทพเจ้าองค์สำคัญในคัมภีร์พระเวท และเป็นเทพเจ้าองค์เดียวกับพระศิวะหรือพระอิศวร

คนไทยจำนวนหนึ่งจึงมีความสับสนในการเขียนอีสาน บางทีคนเขียนอีสานหรืออีสาน อาจจะเป็นเพราะเห็นว่าคำอีสานมีความเชื่อมโยงกับพระอิศวร ”

คำหมาน คนใด

อธิบายคำว่า อีสาน, อีสาน, อีสาน

นิตยสารทางอีสาน ฉบับที่ ๘ ปีที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ หน้า ๓

www.e-shann.com

คำว่า อีสาน มีรากภาษาสันสกฤต สะกดว่า อีสาน หมายถึง นามพระศิวะ ผู้เป็นเทพดาประจำทิศตะวันออกเฉียงเหนือ (เคยใช้มาแล้วเมื่อราวหลัง พ.ศ. 1000 ในชื่อรัฐว่า อีสานปุระ และชื่อพระราชาวา อีสานวรมัน) แต่คำบาลีเขียนอีสาน ฝ่ายไทยยืมรูปคำจากภาษาบาลีมาใช้ หมายถึงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ที่หมายตรงกับคำว่าอีสาน) เริ่มใช้เป็นทางการสมัยรัชกาลที่ 5 ราว พ.ศ. 2442 ในชื่อ มณฑลตะวันออกเฉียงเหนือแต่ยังหมายเฉพาะลุ่มน้ำมูลถึงอุบลราชธานี จำปาสัก ฯลฯ (สุจิตต์ วงษ์เทศ, 2555) สอดคล้องกับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของอีสาน 2 อย่าง คือ 1. ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ 2. พระศิวะ หรือพระรุทรา และให้ที่มาของคำ อีสาน เป็นภาษาบาลี อีสาน เป็นภาษาสันสกฤต คนอินเดียที่ศรัทธาในศาสนา ถือว่า พระรุทรา เป็นเทพเจ้าองค์สำคัญในคัมภีร์พระเวทและเป็นเทพเจ้าองค์เดียวกับพระศิวะหรือพระอิศวร คนไทยจำนวนหนึ่งจึงมีความสับสนในการเขียนอีสาน บางทีเขียนอีสานหรืออีสาน อาจจะเป็นเพราะเห็นว่าคำอีสานมีความเชื่อมโยงกับอิศวร (คำหมาน คนใด, 2555)

เมื่อพูดถึงภาคอีสาน...นักศึกษานึกถึงอะไร?

พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	สามพันโบก
คำชะโนด	ทะเลบัวแดง	สะพานมิตรไทย ลาว
ข้าวจี๊	ผาแต้ม	ไข่ผ่า
เพลงบ้านเดียวกัน ไผ่ พงศธร	ม.ขอนแก่น	ภูทอก
แก่งสะพือ	จี๋หอย พีสะเด็ด	สำเนียง...เอกลักษณ์ภาษา
แห่เทียนเข้าพรรษา	แม่น้ำสองสีแม่โขง	ก๊วยจั๊บน้ำร้อน
ลาก	ภูป่าเปาะ คล้ายภูเขากูจิ	ผาเกิ้ง
แคน เครื่องดนตรี	ทุ่งดอกกระเจียว	แม่น้ำโขง
หมี่โคราช	ถ้ำนาคา	วัดป่าภูก้อน
น้ำตกแสงจันทร์		

หาคำสำคัญสั้น ๆ สื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์เกี่ยวกับภาคอีสานคนละ 3 คะแนน

เมื่อพูดถึงภาคอีสาน... นักศึกษานึกถึงอะไร?

บุญข้าวสาก	พระธาตุนาคน	บึงแก่นนคร
โป่งกลาง	บั้งไฟพญานาค	(ลา)
ส้มตำปลาร้า	พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์	สนามกีฬาบุรีรัมย์
วัดผาดากเสือ	สนามแข่งกระโดงเสตเตียม	หมอลำ
วัดป่าภูหอยหลง	วัดสมเด็จพระเรือมิ่งเมือง	อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี
ใส่กรอกอีสาน (หม่า)	หมุยออบล	บุญแพวด
หาดชมดาว	ปราสาทพิมาย	หินสามวาฬ
ชนเผ่าภูไท	ปราสาทหินพนมรุ้ง	บึงโขงหลง
ภูตาโขน	เขียงคาน (ถนนริมโขง)	พระธาตุเรืองรอง
พิพิธภัณฑ์สิรินธร	พิน 3 สาย	อุทยานแห่งชาติภูแลนคา
ลำไย ไททองท่า		

หาคำสำคัญสั้น ๆ สื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์เกี่ยวกับภาคอีสานคนละ 3 คะแนน

ตัวชี้วัด

ภูมิประเทศ ภูมิสังคม ภูมิสถาน

- มีลักษณะทั่วไปเป็นที่ราบสูง อาทิ รามสูงโคราช ทิวเขา อาทิ ทิวเขาภูพาน ภูกระดึง ภูหลวงและภูเวียง โดยมียอดเขาที่สูงที่สุดในภาคอีสานคือ ยอดภูหลวง มีความสูง 1,571 เมตร และภูกระดึงสูง 1,325 เมตร เป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำหลายสาย ได้แก่ แม่น้ำพอง แม่น้ำเลย แม่น้ำพรม แม่น้ำชี และลำตะคอง และแอ่งงานลาดเอียง อาทิ **แอ่งโคราช** คือ บริเวณแถบลุ่มแม่น้ำชี และแม่น้ำมูล มีพื้นที่ 3 ใน 4 ของภาคอีสานทั้งหมด ส่วน**แอ่งสกลนคร** คือบริเวณตอนเหนือของเทือกเขาภูพาน และบริเวณที่ราบลุ่มน้ำโขง และอีสานตอนบนจะมีแม่น้ำสงครามเป็นสายน้ำสำคัญ นอกจากนี้มีสายน้ำนานาชาติ คือ แม่น้ำโขง กั้นระหว่างประเทศเชื่อมโยงแผ่นดินไทยลาวนานนับหลายพันปี

- สังคมวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ที่มีความเชื่อมโยงกับแผ่นดินลาว ประชาชนอยู่กันเป็นครอบครัวใหญ่ ยึดมั่นอยู่ในจารีตประเพณีที่เรียกว่า "ฮีตบ้านคองเมือง" และ "ฮีตสิบสอง คองสิบสี่" สอนให้ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ร่วมกิจกรรมสังคม งานบุญงานกุศล งานประเพณี สวดมนต์ไหว้พระ ไปวัดทำบุญอย่างสม่ำเสมอ

- เรือนไทยอีสาน จะมีลักษณะชั่วคราว “เถียงนา” หรือ “เถียงไฮ่” จำพวกเพิงที่อาศัยชั่วคราวในช่วงฤดูการทำนา (อายุการใช้งานไม่เกิน 2 ปี) กิ่งถาวร จำพวกกระท้อบ หรือเรือนเล็ก ไม่มั่นคงแข็งแรงนัก มีชื่อเรียก “เรือนเหยา” หรือ “เฮือนย้าว” หรือ “เหยาเรือน” หรือมีจำพวกที่แข็งแรงขึ้น คือ “ตูปต่อเล่า” ที่พักและที่เก็บข้าวเปลือก และถาวรจะมีองค์ประกอบที่น่าสนใจดังนี้

(1) เรือนนอนใหญ่ จะวางด้านจั่วรับทิศตะวันออก-ตะวันตก ส่วนมากจะมีความยาว 3 ช่วงเสา เรียกว่า "เรือนสามห้อง" ใต้ถุนโล่ง ชั้นบนแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือห้องเปิง เป็นห้องนอนของลูกชาย มักไม่มีการกั้นห้อง /ห้องพ่อ-แม่ อาจกั้นเป็นห้องหรือปล่อยโล่ง/ห้องนอนลูกสาว มีประตูเข้ามีฝาปิดมิดชิด (2) เกย คือบริเวณชานโล่งที่มีหลังคาคลุม มักใช้รับแขก หรือรับประทานอาหาร (3) เรือนแฝด เป็นเรือนทรงจั่วแฝด (4) เรือนโข่ง จะแยกออกจากเรือนนอน (5) เรือนไฟ (เรือนครัว) (6) ชานแดด

ลักษณะบุคคล

- ด้วยพื้นฐานของนิสัยคนอีสานที่อ่อนโยนแต่หนักแน่น รักความรื่นเริง ยึดหยุ่นปรับตัวง่าย เปิดรับสิ่งใหม่ได้ง่าย ใจบุญ ชอบทำบุญสุนทาน ไปวัดฟังธรรม ใส่บาตรตอนเช้า มีลักษณะของคนมีน้ำใจ เอื้ออาทร มีความเป็นมิตร **[FRIENDLY]**

- ผิวดำแดง และขาวเหลือง เป็นส่วนใหญ่ มีโหนกแก้ม จมูกบานดั้งมีน้อย
- รูปร่างสูงใหญ่ กำยำแข็งแรง

เสาเอก

เสาเอก (แรก) เสาขวัญ ยึดเสาคู่ในทางตะวันออก เสาเอกจะอยู่ด้านในซึ่งเป็นด้านขยายตัวเรือนออกเป็นเจดียง ขาน ถ้ากรณีหันหัวนอนไปทางทิศใต้ ตำแหน่งเสาเอก-เสาขวัญจะสลับกันกับเสาลักษณะแรก การเลือกเสาคู่นี้ต้องเลือกเสาที่ดี วิธีผูกเสาเอก-เสาขวัญ การผูกเสาจะใช้สิ่งที่เป็นมงคลและที่มีความหมายเป็นศรีแก่เรือนและผู้อยู่อาศัยให้มีความเป็นสิริมงคลเช่น ใบยอ ใบคูณ ยอดอ้อย กล้วย ไซใส่เงิน-ทองอัก (เครื่องมือสำหรับเก็บด้ายทอผ้า) [วิกิพีเดีย] เสาเอกของบ้าน หรือเสาพ่อบ้าน เสาขวัญ หรือเสาโท คือ เสาที่เป็นมิ่งขวัญของเรือน หรือเสาแม่บ้าน ชาวอีสานจะสร้างบ้านตามทิศตะวันออกและทิศตะวันตก คือ ไม่สร้างบ้านขวางทางขึ้นลงของดวงอาทิตย์ เพราะถือกันบ้านขวางตะวันนั้นเป็นบ้านเข็ดบ้านขวง คือ ไม่เป็นมงคลครอบครัวมักจะป่วยไข้ ทำกินไม่เจริญรุ่งเรือง [ธวัช ปุณโณทก, 2542; ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น, 2562]

ภาษา
ภาษาอีสาน

ภาษาลาว / ภาษาลาวอีสาน 6 สำเนียงใหญ่ คือ **ภาษาลาวเวียงจันทน์** [ชัยภูมิ หนองบัวลำภู หนองคาย ฯ] **ภาษาลาวเหนือ** [เลย อุดรติดถ์ เพชรบูรณ์ ฯ] **ภาษาลาวตะวันออกเฉียงเหนือ** [บ้านเชียง อำเภอนองหาน อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี, สกลนคร อุดรติดถ์ แพร่ น่าน] **ภาษาลาวกลาง** [2 สำเนียงใหญ่ คือ ภาษาลาวกลางถิ่นคำม่วน อยู่ในจังหวัดนครพนม สกลนคร บึงกาฬ และถิ่นสุวรรณเขต อยู่ในจังหวัดมุกดาหาร] **ภาษาลาวใต้** [อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร สุรินทร์ (อำเภอรัตนบุรี)] **ภาษาลาวตะวันตก** (ภาษาลาวร้อยเอ็ดหรือภาษาลาวอีสาน) ไม่มีใช้ในประเทศลาว เป็นภาษาที่ใช้ในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ท้องที่จังหวัดร้อยเอ็ด อุดรธานี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม บุรีรัมย์ หนองคาย (บางหมู่บ้าน) นครราชสีมา ฯ

วัฒนธรรมประเพณี

- ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีผีตาโชน ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ประเพณีไหลเรือไฟ ฯ
- วิถีชีวิตแบบเรียบง่าย มีความเป็นระเบียบที่ยึดมั่นวัฒนธรรมประเพณีสูงมาก บุญพะเหวด ประเพณีบายศรีสู่ขวัญ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ยึดมั่นอยู่ในจารีตประเพณี ที่เรียกว่า "ฮีดบ้านคองเมือง" และ "ฮีดสิบสอง คองสิบสี่"
- อาหาร ข้าวเหนียว ส้มตำ ไก่ย่าง น้ำตก หม่า ไส้กรอกอีสาน ลาบ น้ำตก ก้อย ไสบนาง แกงอ่อม ซุปหน่อไม้ น้ำพริกปลาร้า ลาบหมู เสือร้องไห้ ต้มหนองลาย นอกจากนี้ยังมีวัตถุดิบบางอย่างไม่เป็นที่นิยมทั่วไป เช่น ไข่มดแดง จิ้งหรีด ตั๊กแตน ดักแด่ แมงกุดจี่ ปูนา กบ เขียด อัง แอ้ งู หนูนา เป็นต้น [อาหารอีสานไม่นิยมใส่กระทิ ไม่นิยมขอทอด]

MAINSTREAM [ตำกาด]

ความเชื่อ ศาสนา

- พุทธศาสนามั่นคงมากในจิตใจของชาวบ้านอีสาน มีพระอรหันต์ จำนวนมากในดินแดนภาคอีสาน อาทิ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่ขาว หลวงปู่ชอบ หลวงปู่ดุลย์ หลวงปู่เทศก์ หลวงปู่เหรียญ.....หลวงปู่สรวง หลวงปู่หมุน หลวงพ่อพุทธ จนถึงหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน วัดป่าบ้านตาด
- ความเชื่อเรื่อง “พญานาค” ผีสาวนางไม้ โขคลาก และยังมีเรื่องไสยศาสตร์ มีหมอธรรม หมอผี เครื่องรางของขลัง.

การปกครอง [ระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข]

- ทหาร จังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล ตำบล มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คนที่เป็น “กำนัน” จะมีอิทธิพล มีอำนาจมากในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ
- ชาวบ้านจะเชื่อและศรัทธา “พระสงฆ์” ในฐานะผู้นำทางจิตวิญญาณตัว

พระธาตุ

7 "พระธาตุ" ศักดิ์สิทธิ์แดนอีสาน สายบุญต้องไปกราบ ณ ตอนนี

- พระธาตุพนม จังหวัดนครพนม
- พระธาตุเรณูนคร จังหวัดนครพนม
- พระธาตุเชิงชุม จังหวัดสกลนคร
- พระธาตุศรีสองรัก จังหวัดเลย
- พระธาตุขามแก่น จังหวัดขอนแก่น
- พระธาตุนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

- พิพิธภัณฑ์ธรรมเจดีย์ พระธรรมวิสุทธิมงคล [หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน วัดป่าบ้านตาด อุดรธานี]

พระธาตุพนม

ผญา เป็นคำพูดที่ชาวไทยอีสาน ใช้พูดกันเพื่อแสดงถึงภูมิปัญญาของผู้พูด นักวิชาการและผู้รู้ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายของ ผญา อาทิ

- ปรีชา พิณทอง (2532 : 528) ได้ให้ความหมายว่า ผญา (น.) หมายถึง ปัญญา, ความรู้, ความฉลาด คำภาษิตที่มีความหมายลึกซึ้งเรียกว่า **ผญา**
- นางลักษณะ ขุนทวี (มปป.) ให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่าผญา ไว้ดังนี้ **ผญา เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน ตรงกับภาษาไทยกลางว่า ปัญญาหรือปรัชญา** เพราะในภาษาถิ่นอีสาน จะใช้เสียง ผ แทนเสียง ป หรือ พร ในภาษาไทยกลาง เช่น ผัด เป็น เปรด, โผด เป็น โปรด, ผาบ เป็น ปราบ, ผาสาด เป็น ปราสาท
- สำนักงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2540 : 45) ได้สรุปความหมายของ ผญา ไว้ดังนี้ ผญา (น) เป็นคำพูดของนักปราชญ์ถิ่นอีสานโบราณและเป็นภาษาที่มีอายุมากพอสมควร **ผญาเป็นคำที่ถ่ายทอดมาจากคำว่า ปัญญา และปรัชญา** ซึ่งอพยพมาตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนา นักปราชญ์โบราณอีสานท่านเปลี่ยน จากคำเดิมคือ **ปัญญา เป็น ผญา** เพื่อความสะดวกหรือเพื่อความเหมาะสมกับภาษาถิ่นก็อาจเป็นไปได้ ปัญญา แปลว่า ความรอบรู้ ดังนั้น คำว่า ผญา ก็คงมีความหมายเช่นเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน สรุปได้ว่า ผญา, ปัญญา, ปรัชญา (wisdom, philosophy, maxim, aphorism) หมายถึง ปัญญา ความรอบรู้ ไหวพริบ สติปัญญา คำคม สุภาษิต หรือคำที่พูดเป็นปริศนาฟังแล้วได้นำมาคิดมาวิเคราะห์ เพื่อค้นหาคำตอบจากปัญหา (พระกิตติพงษ์ ดารักษ์, 2559)

เช่น.... ประเภทของผญา สามารถแบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ หมวดที่ว่าด้วยผญาภาษิต หมวดที่ว่าด้วยผญาอวยพร หมวดที่ว่าด้วยผญาเกี่ยว

1. คันได้กินลาบขึ้นอย่าสิมแจ่วแพวผัก ได้กินพาเงินพาค่าอย่าสิมกระเบียนฮ้าง
2. คันเจ้าได้อยุ่ยอดฟ้าผาสาทประดับมุข อย่า ได้สิมเฮียมทุกซู้ซู้ควายคอนกล้า
3. คันเจ้าได้ซี้ข้างกั้งฮ่อมเป็นพระยา อย่าได้สิมคนทุกซู้ซู้ควายคอนกล้า
4. คันเจ้าได้ซี้ข้างกั้งฮ่อมสัปกน อย่า ได้สิมคนจนผู้แห่นาตีนข้าง

“ ค่อยอยู่ดีสำบายมันเสมอมันเครือเก๋า เดอ ให้เจ้าอยู่ดีมีแสงความเจ็บอย่าให้ได้
 ความไข้อย่าให้มี ให้ไปตีมาตีผู้อยู่ให้มีชัยผู้ไปให้มีโชค
 โชคม้าอยู่เทิงอาน อยู่เทิงเครื่องอถ้งการสำรับ นอนหลับให้เจ้าได้เงินพัน
 นอนฝันให้เจ้าได้เงินหมื่น นอนตื่นให้เจ้าได้เงินแสน แบบมือไปให้ได้แก้วมณีโชติ
 โทษฮ้ายอย่ามาพาน มารฮ้ายอย่ามาผ่า ให้เจ้ามีอายุ วรรณัง สุขัง พลัง เดอ ”

ผญาโดย อ.ศรีสะเกษ / ภาพโดย หยก ยโสธร @บ้านมหา

The Southern of Thailand

อ่าวไทย อันดามัน

สังคมพหุวัฒนธรรม

จีน
มลายู
สยาม
อาหรับ
อินโดนีเซีย

สังคมพหุวัฒนธรรมทางศาสนา

พุทธ
อิสลาม
ฮินดู

การศึกษา

รัฐปัตตานี

โนราห์

การศึกษาปอเนาะ (Pondok) หมายถึงกระท่อม เพราะผู้เรียนจะปลูกกระท่อมขึ้นรายรอบบ้านโต๊ะครู

หนังตะลุง

อ.ชวน เพชรแก้ว ม.ราชภัฏสุราษฎร์ธานี กล่าวว่า ที่อินเดีย มีการเล่นหนังที่รัฐเกรฑาลา และโอริสสา คนรัฐทมิฬนาฑูเรียกตัวหนังดังกล่าวว่า "Tolungu" ดังนั้น "ตะลุง" จึงน่าจะมาจากคำว่า "Tolungu"

3 จังหวัดชายแดนใต้

เอนก นาวิกมูล, 2563

แผ่นดินภาคใต้ ณ ปัจจุบัน นึกทีไรเห็นทะเล ชายหาย ภูเก็ต ความรุนแรงระเบิด 3 จังหวัดชายแดนใต้ สะตอ โนรา ใ้ไข่ พระบรมธาตุเจดีย์ ลองกอง...ฯลฯ

เมืองเก่าเล่าขานจังหวัดภาคใต้

ภาคใต้มี 14 จังหวัด

จังหวัดกระบี่ ชื่อเก่าคือ แขวงเมืองปกาสัย

จังหวัดชุมพร ชื่อเก่าคือ ชุมนุมพล

จังหวัดตรัง ชื่อเก่าคือ เมืองทับเที่ยง, เมืองควนธานี

จังหวัดนครศรีธรรมราช ชื่อเก่าคือ เมืองตามพรลิงค์, ศิริธรรมนคร, ศรีธรรมราช

จังหวัดนราธิวาส ชื่อเก่าคือ มะนาลอ, บางนรา, เมืองระแงะ

จังหวัดปัตตานี ชื่อเก่าคือ เมืองตานี

จังหวัดพังงา ชื่อเก่าคือ เมืองงูา, บ้านกระพุงา, พังงา

จังหวัดพัทลุง ชื่อเก่าคือ คูหาสวรรค์

จังหวัดภูเก็ต ชื่อเก่าคือ บุกิต, ภูเก็ต, จังซีลอน, ถลาง

จังหวัดระนอง ชื่อเก่าคือ เมืองแร่นอง

จังหวัดสตูล ชื่อเก่าคือ มูเก็มสโตย-ละงู, นครีสโตย, ม่าบังนังคะรา

จังหวัดสงขลา ชื่อเก่าคือ สิงหนคร (สิง-หะ-นะ-คะ-ระ), สิงหลา, สิงขร

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชื่อเก่าคือ เมืองไชยา, เมืองกาญจนดิษฐ์

จังหวัดยะลา ชื่อเก่าคือ ยาลอ

ตัวชี้วัด

ภูมิประเทศ ภูมิสังคม ภูมิสถาน

หลังคาทรงจั่ว
(Bambung Panjang)

เป็นรูปแบบหลังคา
"เรือนที่อยู่อาศัยแบบจารีต"
(Traditional Malay Dwelling House)

หรือเรียกอีกชื่อว่า
"เรือนหลังคายาว"
(Long Roof Malay House)

- ภาคใต้ เป็นภูมิภาคตั้งอยู่บนคาบสมุทรมลายู ขนาบด้วยอ่าวไทยทางฝั่งตะวันออก และทะเลอันดามันทางฝั่งตะวันตก มีเนื้อที่รวม 70,715.2 ตารางกิโลเมตร ความยาวจากเหนือจรดใต้ประมาณ 750 กิโลเมตร ทุกจังหวัดของภาคมีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล ยกเว้นจังหวัดยะลาและจังหวัดพัทลุง...เทือกเขาสำคัญ คือ เทือกเขาตะนาวศรีเป็นพรมแดนกั้นเขตแดนไทยกับพม่า ... อุทยานแห่งชาติเทือกเขาบูโด-สุโขทัย ตั้งอยู่ห่างจากจังหวัดนราธิวาสตามเส้นทางนราธิวาส-ปัตตานี ประมาณ 26 กิโลเมตร

- สังคมวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ที่ชัดเจนที่สุด โนราห์ หนังตะลุง ที่เป็นศิลปะการแสดงประจำท้องถิ่น 4 คนสังคมศาสนา ได้แก่ ชาวไทยพุทธ ชาวไทยมุสลิม ชาวไทยเล [ชาวพื้นเมือง สวนใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณชายฝั่ง และเกาะในดงทะเลอันดามัน ชุมชนชาวเลที่ใหญ่ที่สุด อยู่ที่เกาะหลีเป๊ะ จ.สตูล และ เกาะสุรินทร์ จ.พังงา] และเงาะ **หรือชนเผ่าชาไก** - มีรูปร่างเตี้ยแคระ ผมหยิก มีอยู่บางใน อ.ธารโต จ.ยะลา และในป่าของจ.ตรัง ชนเผ่าชาไกจะยึดหลักความเชื่อและหลักประเพณีของชาวปา [กลุ่มชนชาวชาไกนิยมกินเผือก, มัน, กลอย, กล้วยป่า, มะละกอ และสัตว์ป่า จับสัตว์น้ำด้วยมือเปล่าหรือเบ็ด นิยมล่าเหยื่อโดยใช้พืชผักผลไม้... เงาะป่า บทพระราชนิพนธ์ร้อยกรองในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. 2448]

- บ้านเรือน “เรือนไทยมุสลิม” โดยทั่วไปเรือนมุสลิมมักเป็นเรือนแฝด และอยู่กันในครอบครัวขยาย โดยมี خان เชื่อมต่อกัน และมีการเล่นระดับพื้นเรือนให้ลดหลั่นกันไป การลดระดับพื้นจะเห็นได้ชัดว่า มีการแยกสัดส่วนจากกัน ในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ บางตัวเรือนเมื่อสร้างตัวเรือนหลักเสร็จแล้ว ยังต้องกำหนดพื้นที่ให้เป็นบริเวณที่ใช้ทำพิธีละหมาด ซึ่งเป็นกิจวัตรที่ต้องกระทำวันละ 5 ครั้ง [<https://www.baanjomut.com/library/thaihouse/04.html>]

ลักษณะบุคคล

- ด้วยพื้นฐานของนิสัยคนได้จิตใจดี มีความเป็นญาติรักกันเหนียวแน่น รักเพื่อน รักพี่รักน้องรักตายาย (บรรพบุรุษ) รักพวกพ้องกลุ่มเกลอ นิยมรวมกลุ่มกันไม่ว่าอยู่ท้องถิ่นอื่น ถึงไหนถึงกัน ใจถึงฟังได้ คนได้ใจกล้า คนได้ใจใหญ่ (ใจนักเลง กล้าได้กล้าเสีย) คนได้ไม่หวาน คนได้หัวหมอ (รู้ทันคน)
- ผิวดำผมหยิก และผู้หญิงชาวเหลืองเป็นส่วนใหญ่ จมูกโด่งคมสัน
- รูปร่างสูงใหญ่ กายำแ

ภาษา

ภาคใต้มีภาษาพูดประจำถิ่นที่หัวนาสั่งๆ เป็นเอกลักษณ์ เรียกว่า “ภาษาใต้หรือแหลงใต้” ส่วนกลุ่มคนที่อยู่แถบชายแดนไทย-มาเลเซียนิยมพูดภาษายาวีหรือภาษามาเลเซีย ตัวอย่างภาษาพูดภาคใต้ เช่น แหลง (พูด) หรอย (อร่อย) ทำไหร (ทำอะไร) เมี้ยว. (เหมี้ยว) มนดิน (มนทิน) บางท้องถิ่นใช้ภาษายาวี

[จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี]

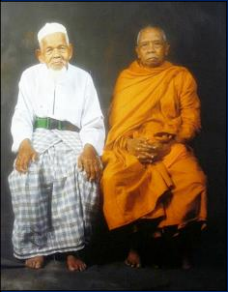
วัฒนธรรมประเพณี

- รูปคำเขียนที่เป็น “ปักขไต้” เท่าที่ค้นพบในขณะนี้ปรากฏในตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งแต่งเสร็จในปี พ.ศ. 2277 ในสมัยรัชกาลที่ 1 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์มักใช้ “ปากไต้” และ “ปักไต้”
- วิถีความเป็นอยู่ จากหลักฐานทางโบราณคดีแสดงให้เห็นว่า คนในภาคใต้ยุคก่อนประวัติศาสตร์ยังชีพด้วยการล่าสัตว์ จับสัตว์น้ำและเก็บพืชพรรณต่างๆ มาเป็นอาหารรู้จักทำภาชนะดินเผาใส่อาหาร ใช้ไฟหรือความร้อนในการปรุงอาหาร รู้จักการหลอมและหล่อโลหะเป็นเครื่องมือเครื่องใช้โลหะ ซึ่งนักโบราณคดีสันนิษฐานว่ามีชุมชนเกษตรกรรมที่ก้าวหน้า มีการพัฒนาด้านโลหะกรรม ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 1-6 นอกจากนี้ยังรู้จักทำเครื่องนุ่งห่มจากหนังสัตว์และจากเปลือกไม้ เมื่อประมาณ 6,500 5,000ปีมาแล้ว [https://www.reporternews5.com/archives/28347]
- การแต่งกายภาคใต้ [1. กลุ่มเชื้อสายจีน มาลายู เรียกชนกลุ่มนี้ว่ายะหยา หรือ ยอนย่า เป็นกลุ่มชาวจีน เชื้อสายฮกเกี้ยน 2. กลุ่มชาวไทยมุสลิม ชนดั้งเดิม ของดินแดนนี้ นับถือศาสนาอิสลาม และมี เชื้อสายมาลายู ยังคงแต่งกายตามประเพณี อันเก่าแก่ฝ่ายหญิงมีผ้าคลุมศีรษะ 3. กลุ่มชาวไทยพุทธ ชนพื้นบ้าน แต่งกายด้วยชาวไทยภาคกลาง ฝ่ายหญิงนิยมแบ่งโจงกระเบน หรือ ยัดซิ่นด้วย ส่วนฝ่ายชายแบ่งกางเกงขาวล หรือ โจงกระเบน

ความเชื่อ ศาสนา

- พุทธศาสนามั่นคงมากในจิตใจของชาวปักษ์ใต้ มีพระสงฆ์ และโต๊ะอิหม่าม
- ความเชื่อตือรี นิยมแสดงเพื่อรักษาผู้ป่วยที่เชื่อว่ามีมูลเหตุมาจากการถูกคุณไสย เวทมนตร์คาถา การฝังรูป ฝังรอย เลขยันต์ ถูกเข็ม ถูกหนังอาคมเข้าท้อง ถูกวิญญาณ (อานิง) ทักทอ เช่น การละเล่นเช่นไหว้ครูศิลป์ (สำหรับผู้มีเชื้อสายโนรา - มะโย่งและว้ายัง) โดยอาศัยโต๊ะตือรีเป็นผู้ติดต่อสื่อสารกับดวงวิญญาณนำมาบอกกล่าวกับโต๊ะมี โนะ เนะแนวทางให้ทราบกรรมวิธีเพื่อรักษาคนไข้หรือลดถอนอาถรรพณ์อย่างไร เช่นการเซ่นไหว้ ใช้นบ ทำพิธีปลีกรรมขอขมาลาโทษ

การปกครอง [ระบอบ
ประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์เป็นประมุข]

- ทวงการ จังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล ตำบล มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คนที่เป็น “นายหัว” จะมีอิทธิพล มีอำนาจมากในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ
- ชาวบ้านจะเชื่อและศรัทธา “พระสงฆ์” “อิหม่าม” ในฐานะผู้นำทางจิตวิญญาณด้วย

พระธาตุ

พระบรมธาตุเมืองนคร

4 "พระธาตุ" ศักดิ์สิทธิ์แดนปักษ์ใต้ สายบุญต้องไปกราบ

- พระบรมธาตุเมืองนคร-นครศรีธรรมราช
- พระธาตุไชยา-สุราษฎร์ธานี
- พระธาตุบางแก้ว-พัทลุง
- พระธาตุสวี-ชุมพร

อาหาร

กระถิน กระเจด ผักบุ้ง แตงกวา ถั่วฝักยาว ลูกเนียง ลูกตอ เพื่อรับประทานคู่กับแกง ยำ (ไม่ว่าจะมีน้ำพริกหรือไม่) จึงเรียกผักนี้ว่า “ผักแกลัม” หรือ “ผักเหนาะ” วัฒนธรรมอันนี้จะพบได้แม้แต่ตามร้านที่ขายอาหารพื้นเมือง ...”แกงไต

ไทยภาคกลาง

ชาวไทยลุ่มเจ้าพระยา!

ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา เกษัตินโกสินทร์

เมืองเก่าของเราแต่ก่อน

6 ลุ่มน้ำภาคกลาง

นครสวรรค์

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

นครสวรรค์

ลุ่มน้ำสะแกกรัง

เพชรบูรณ์

ลุ่มน้ำป่าสัก

อุทัยธานี

ลุ่มน้ำท่าจีน

กาญจนบุรี

ลุ่มน้ำแม่กลอง

เพชรบุรี

ลุ่มน้ำเพชรบุรี

สุโขทัย

ลพบุรี

ธนบุรี

TrueID T.

กรุงเทพมหานคร

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

สุโขทัย-ลพบุรี-อยุธยา-ธนบุรี-กรุงรัตนโกสินทร์

ตัวชีวิต

ภูมิประเทศ ภูมิสังคม ภูมิสถาน

ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว

- ภาคกลางเป็นดินแดนแห่งอารยธรรมที่สืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยทวารวดี เมื่อ พุทธศตวรรษที่ 11-16 ยุคที่ชนชาติมอญครอบครองดินแดนแถบนี้ จากนั้นราวพุทธศตวรรษที่ 16-18 ชนชาติขอมหรือ เขมรก็เข้ามาเรืองอำนาจ โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่ลพบุรี และขยายอาณาเขตออกไปยังจังหวัดสุพรรณบุรี เพชรบุรี และสิงห์บุรี ในพ.ศ.1893 พระเจ้าอู่ทองทรงสร้างเมืองขึ้นแถบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา และต่อมาได้ย้ายราชธานีมาอยู่ที่บริเวณตำบล หนองโสนหรือบึงพระราม นับตั้งแต่นั้นมากรุงศรีอยุธยาภิเจริญรุ่งเรืองเป็นบิกแผ่น พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคกลางเป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ มีแม่น้ำสำคัญหลายสายไหลผ่าน พื้นที่แถบนี้จึงอุดมสมบูรณ์ เป็นอู่ข้าวอู่น้ำของประเทศ ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ทำนาปลูกข้าว มีสวนผลไม้ และทำไร่

- วัฒนธรรมประเพณีและการละเล่นต่างๆ ซึ่งยังคงมีให้ชมได้ในหลายพื้นที่ของจังหวัดในภาคกลาง เช่น ระบำชาวไร่ เพลงพวงมาลัย เพลงฉ่อย เพลงอริษฐาน เพลงเหย่ย เพลงแม่ศรี เพลงเต็นกำรำเคียว เพลงลำตัด เพลงปรบไก่ เพลงอีแซว กลองยาว และลิเก ยังมีการแสดงในราชสำนักที่เผยแพร่ทั่วไป เช่น โขน ละคร หนังใหญ่ หุ่นกระบอก และดนตรีไทย [ที่มา: <https://mgonline.com/travel/detail/9470000023395>]

- บ้านเรือนเรือนไทยภาคกลาง เป็นเรือนไทยประเภทที่นิยมที่สุด มีลักษณะเป็นเรือนยกพื้น ใต้ถุนสูง มีทั้งเรือนเดี่ยว เรือนหมู่ เรือนหมู่คหบดี เรือนแพ ... หลังคาทรงจั่วสูงชายคายื่นยาว... หลังคาของเรือนไทยเป็นแบบทรงมนิลาหรือเรือนแพ หลังคาหน้าจั่ว

เรือนไทยภาคกลาง

ลักษณะบุคคล

- ด้วยพื้นฐานของนิสัยคนได้จิตใจดี มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย สบาย ๆ เนื่องจากเพราะความเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ในธัญญาหาร (อาหารคือข้าว) ภัักษาหาร (อาหารที่กินเป็นประจำ พืชผักภัักษาหาร)

- ผิวขาวเหลือง

- รูปร่างสูงโปร่ง

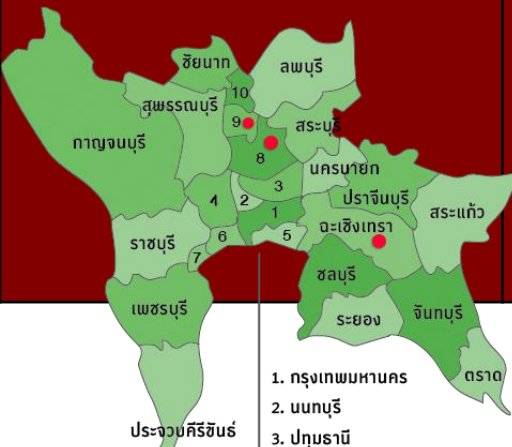
ภาษา

ภาคกลาง: ภาษาไทยกลาง [ภาษาราชการ]

วัฒนธรรมประเพณี

- ด้านศาสนาและลัทธิความเชื่อ ที่เกี่ยวกับประเพณีตักบาตรดอกไม้ (สมุทรปราการ) บูชารอยพระบาท (สระบุรี) กวนข้าวทิพย์ ตักบาตรเทโว ทำขวัญข้าว กำฟ้า โยนบัว เผาเทียนเล่นไฟ ประเพณีการแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ (นครปฐม)

- ทั้งนี้งานพิธีการทั้งกระจัดของจังหวัดสุพรรณบุรี งานประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่ปากน้ำโพจังหวัดนครสวรรค์ งานประเพณีตักบาตรเทโวของจังหวัดอุทัยธานี ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้งจังหวัดฉะเชิงเทรา ประเพณีก่อเจดีย์ทรายจังหวัดฉะเชิงเทรา ประเพณีกวนข้าวทิพย์หรือข้าวมธุปายาสจังหวัดชัยนาท และประเพณีสู้ขวัญสู้ข้าวจังหวัดนครนายก [Culture of the regions]

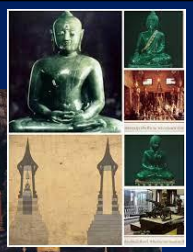
1. กรุงเทพมหานคร
2. นนทบุรี
3. ปทุมธานี
4. นครปฐม
5. สมุทรปราการ
6. สมุทรสาคร
7. สมุทรสงคราม
8. พระนครศรีอยุธยา
9. อ่างทอง
10. สิงห์บุรี

ประเพณีบวงสรวงแม่โพสพ

ประชาชนมีการดำรงชีวิตทางการเกษตรซึ่งมีการทำขวัญข้าวเป็นประเพณีที่ยังคงทำกันอย่างกว้างขวางในหมู่ของ **คนไทยภาคกลาง ไทยพวน และไทยอีสานทั่วไป** โดยจะนิยมทำกันเป็นระยะ คือ ก่อนข้าวออกรวง หลังจากนวดข้าว และชนข้าวขึ้นยุ้ง สำหรับการเรียกขวัญก่อนข้าวออกรวงจะนิยมทำกันตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 เป็นต้นไป ผู้ที่จะเรียกขวัญจะเป็นผู้หญิงซึ่งจะแต่งกายให้สวยงามกว่าธรรมดา พอถึงที่นาของตนก็จะปักเรือนขวัญข้าวลงในนา นำผ้าขึ้นไปพาดกับต้นข้าว เอาขนมมมเนย ของเปรี้ยว ของเค็ม เครื่องประดับ ของหอมต่างๆ หมาก พลุ และบุหรี ไล่ส่งไปในเรือขวัญข้าว จากนั้นก็จุดธูป 8 ดอก เทียน 1 เล่ม และนั่งพนมมือเรียกขวัญข้าว พอเสร็จพิธีเรียกขวัญแล้วผู้ทำพิธีเรียกขวัญก็จะเก็บข้าวของที่มีค่าบางส่วนกลับบ้าน ส่วนเครื่องสังเวทย์อื่นๆ ก็จะทิ้งไว้ในเรือนขวัญข้าวนั้นต่อไป การทำขวัญข้าวเป็นความเชื่อของชาวนาว่าจะทำให้ข้าวออกรวงมาก ซึ่งเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ทำกันมาแต่ดั้งเดิม

[Culture of the regions]

ความเชื่อ ศาสนา

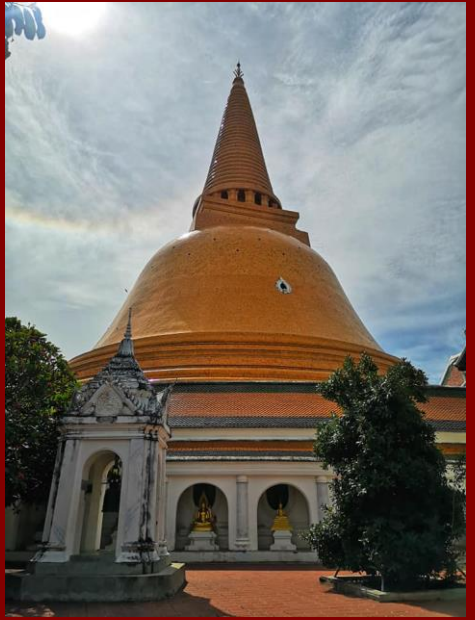

- พุทธศาสนามั่นคงมากในจิตใจของชาวไทยภาคกลาง
- ความเชื่อ “เสน่หยาแฝด” ผีสาวนางไม้ มนต์คาถา อาคม

การปกครอง [ระบอบ
ประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์เป็นประมุข]

- ทหาร จังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล ตำบล มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คนที่เป็น “เจ้าพ่อ” หรือ “กำนัน” (กำนันเป๊าะ) “บ้านใหญ่” “ชาใหญ่” จะมีอิทธิพล มีอำนาจมากในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ
- ประชานชุมชนในชุมชนเมือง ผู้มีอิทธิพล นักเลงเช่น อั้งยี่ แดงไบเล่ ปูระเบิดขวด

องค์พระปฐมเจดีย์เป็นพระเจดีย์ทรงลังกา แบบสุโขทัย สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งสร้างครอบเจดีย์เดิมถึงสององค์ ได้แก่ เจดีย์ทรงสถูปสาญจีตามแบบอินเดียยุคพระเจ้าอโศกมหาราช และเจดีย์ทรงขอมโบราณ องค์พระปฐมเจดีย์เป็นพระเจดีย์ใหญ่ รูป ระฆังคว่ำ ปากผายมหิมา โครงสร้างเป็นไม้ซุง รััดด้วยโซ่เส้นมหิม่าก่ออิฐ ถือปูน ประดับด้วยกระเบื้องปูทับ ประกอบด้วยวิหาร 4 ทิศ กำแพงแก้ว 2 ชั้น ถือเป็นเจดีย์ที่ใหญ่ที่สุด เป็นอันดับ 1 ของประเทศไทยอีกด้วย เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ของพระพุทธเจ้า เป็นที่เคารพสักการบูชาของบรรดาพุทธศาสนิกชนทั่วโลก ทางวัดกำหนดให้มีงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ในวันขึ้น 12 ค่ำ เดือน 12 ถึง วันแรม 5 ค่ำ เดือน 12 รวม 9 วัน 9 คืน เป็น

อาหาร

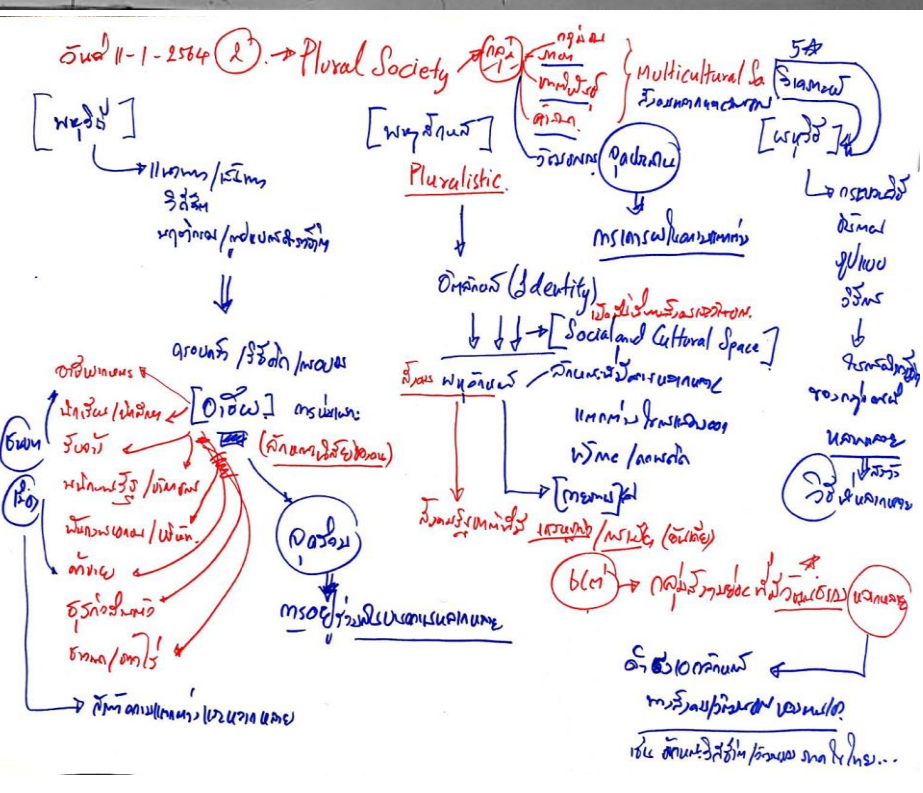
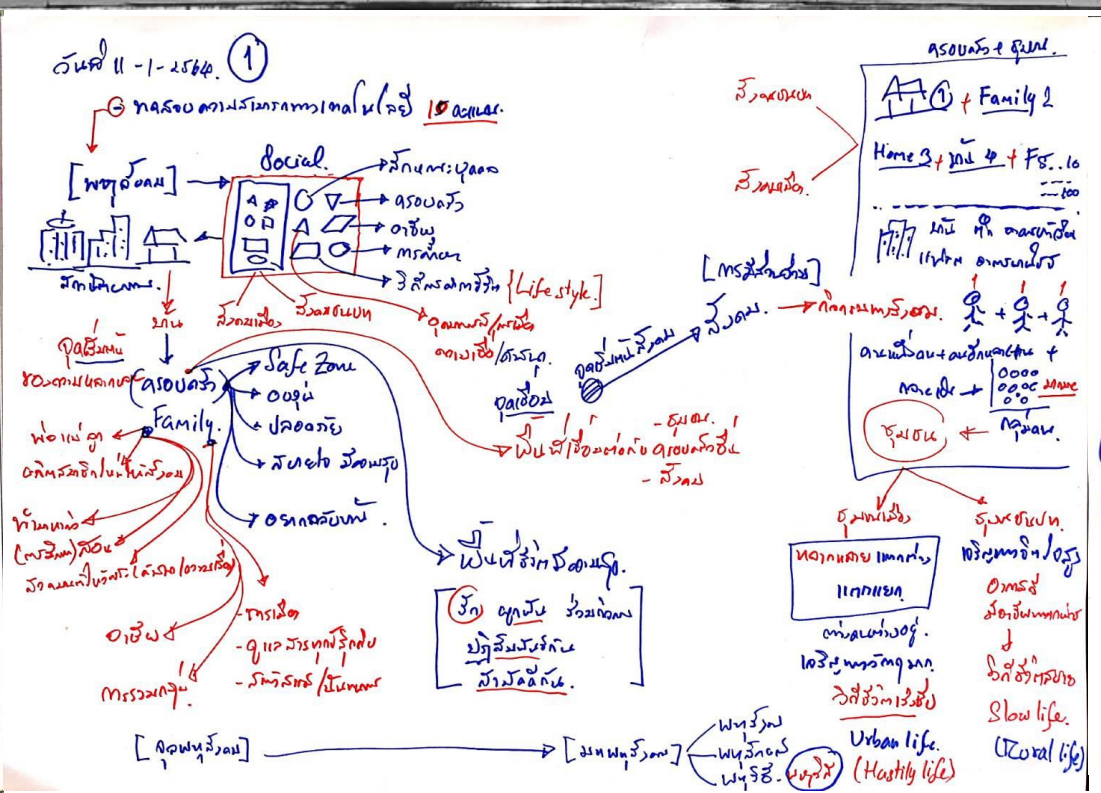
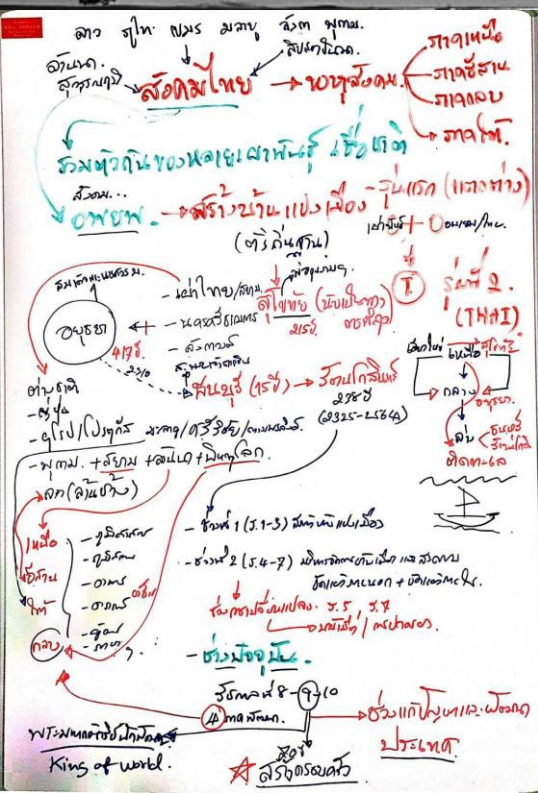
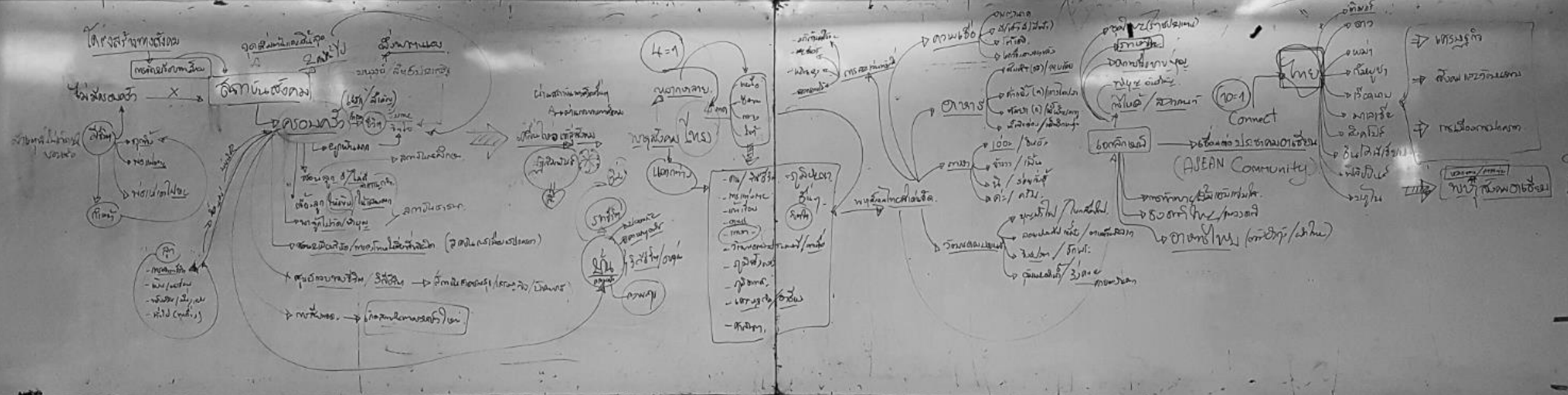
ต้มยำกุ้ง กระเพาไข่ดาว ปลาทูน้ำพริกกระปิ แกงขาไก่ ผัดไท

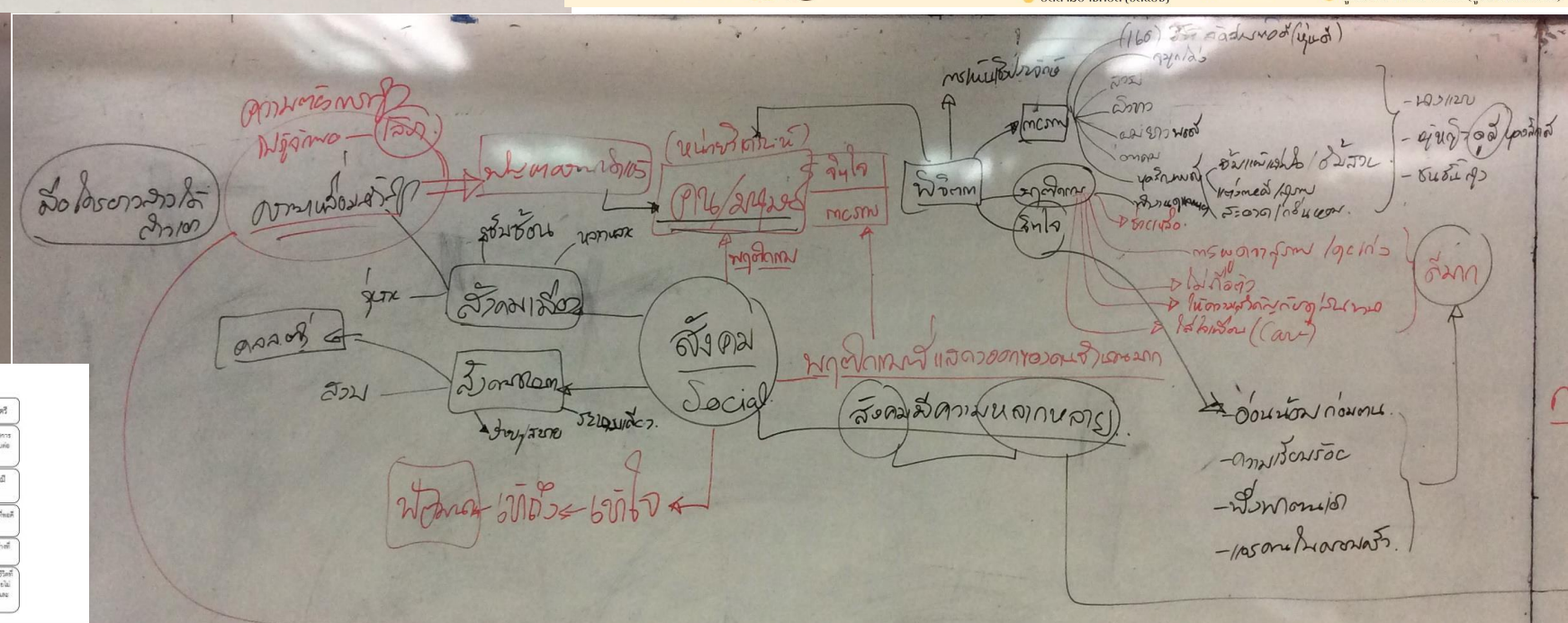
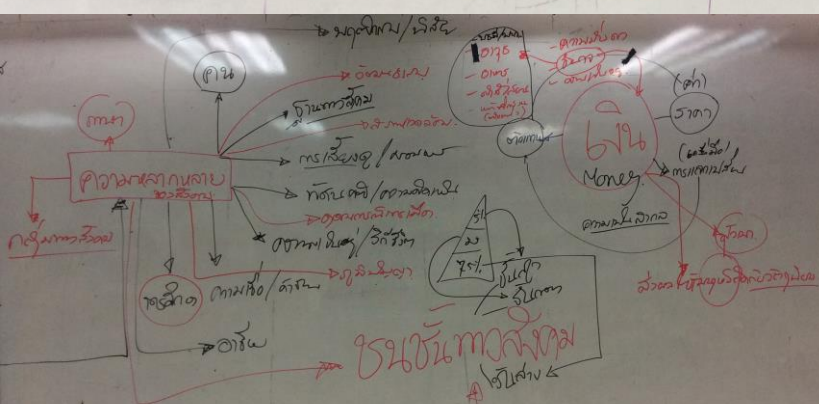
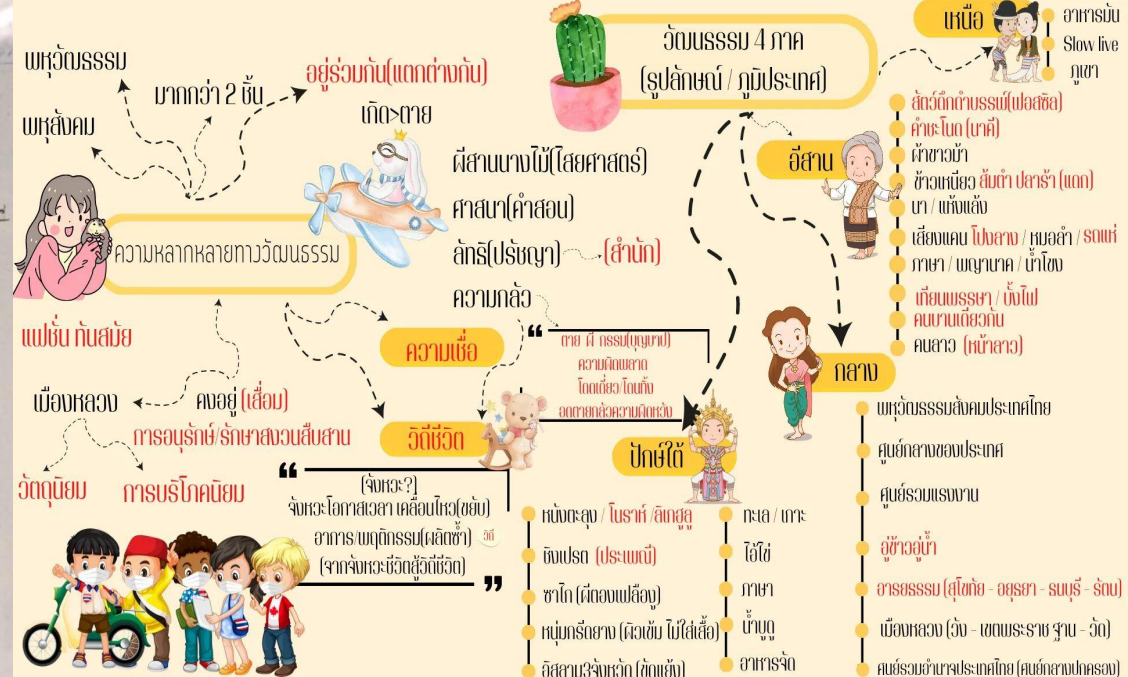
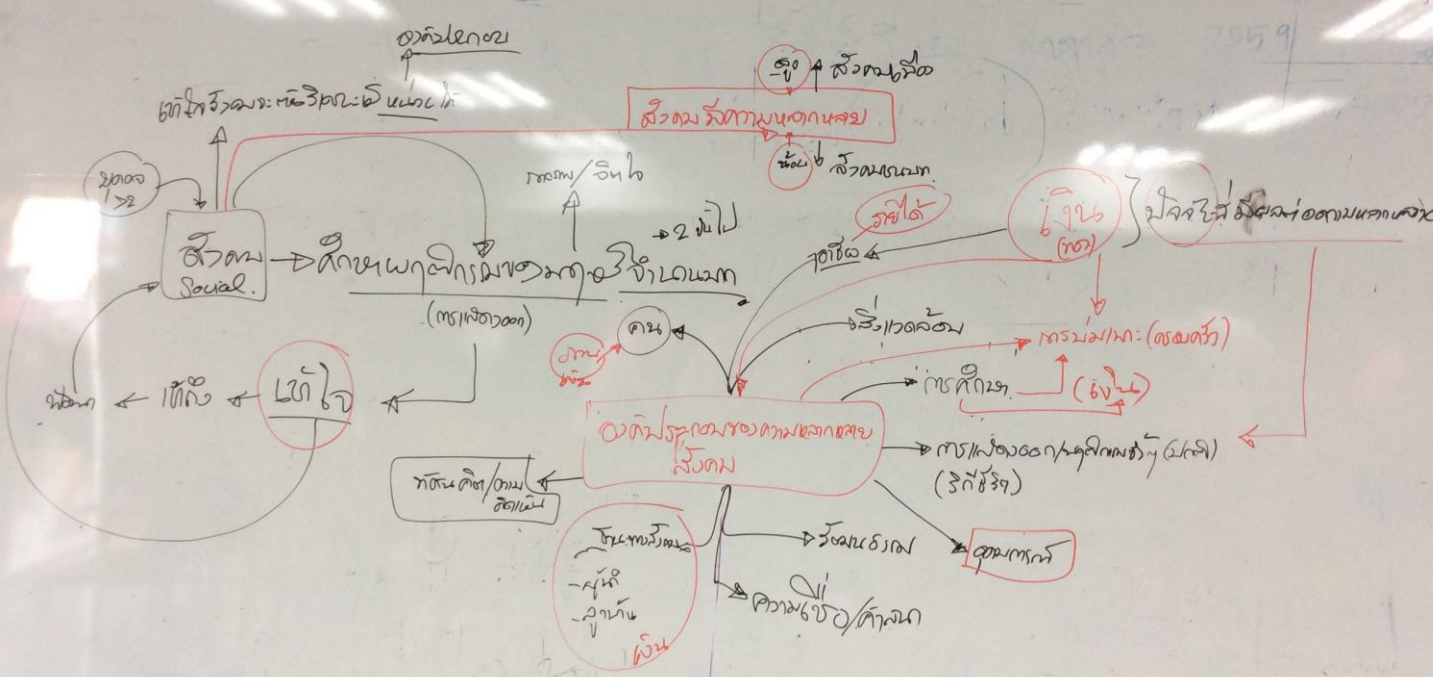

ดัชนีชี้วัดสังคมไทย

อันดับ 101 ของโลก (ประเทศไทย)	ดัชนีชี้วัดสังคมไทย
อันดับ 101 ของโลก (ประเทศไทย)	ดัชนีชี้วัดสังคมไทย
อันดับ 101 ของโลก (ประเทศไทย)	ดัชนีชี้วัดสังคมไทย
อันดับ 101 ของโลก (ประเทศไทย)	ดัชนีชี้วัดสังคมไทย
อันดับ 101 ของโลก (ประเทศไทย)	ดัชนีชี้วัดสังคมไทย
อันดับ 101 ของโลก (ประเทศไทย)	ดัชนีชี้วัดสังคมไทย

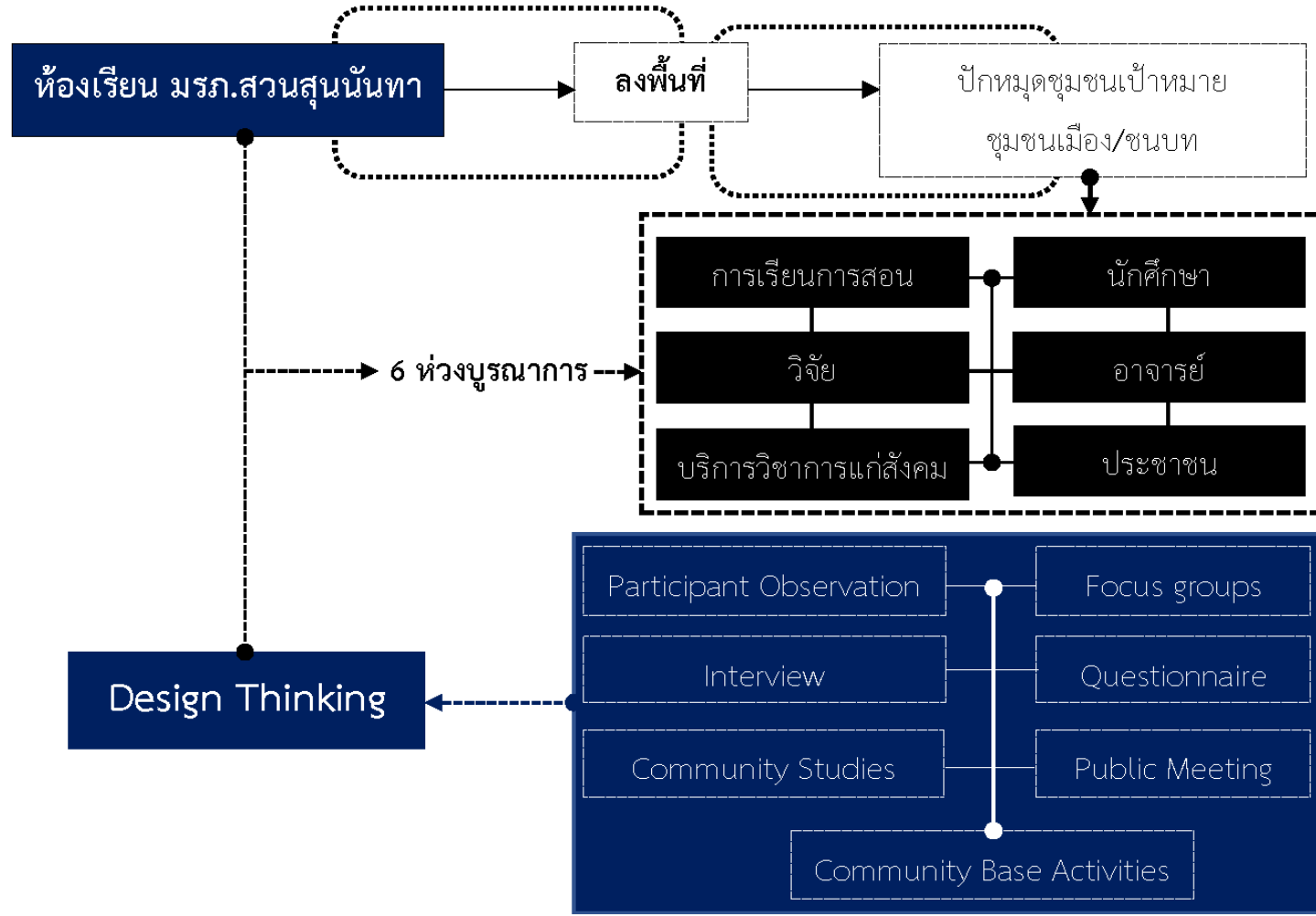
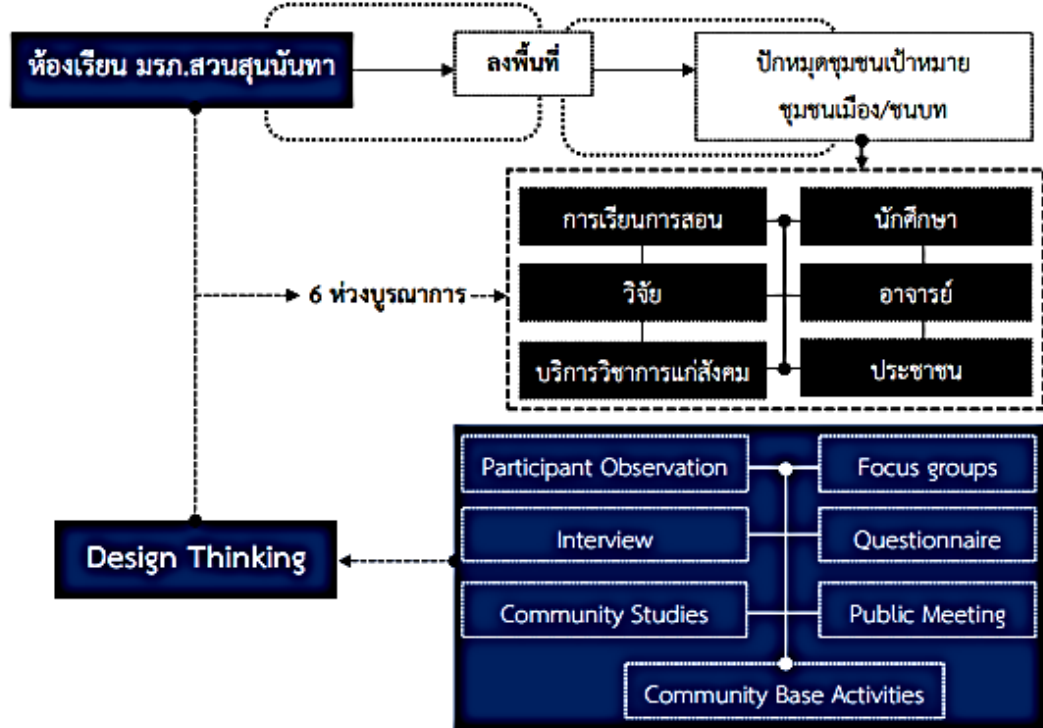
ดัชนีชี้วัดสังคมไทย (SDI) ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์จากอันดับที่ 7 ของสหประชาชาติ (UNDP) 3 อันดับของสังคมไทย อันดับ 5 ของสังคมโลก และอันดับความก้าวหน้าของสังคมไทยเมื่อเทียบกับประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ ประกอบด้วย การใช้การประเมินความก้าวหน้าของสังคมไทย

กรอบแนวคิดห้องเรียนชุมชน (Social Lab)

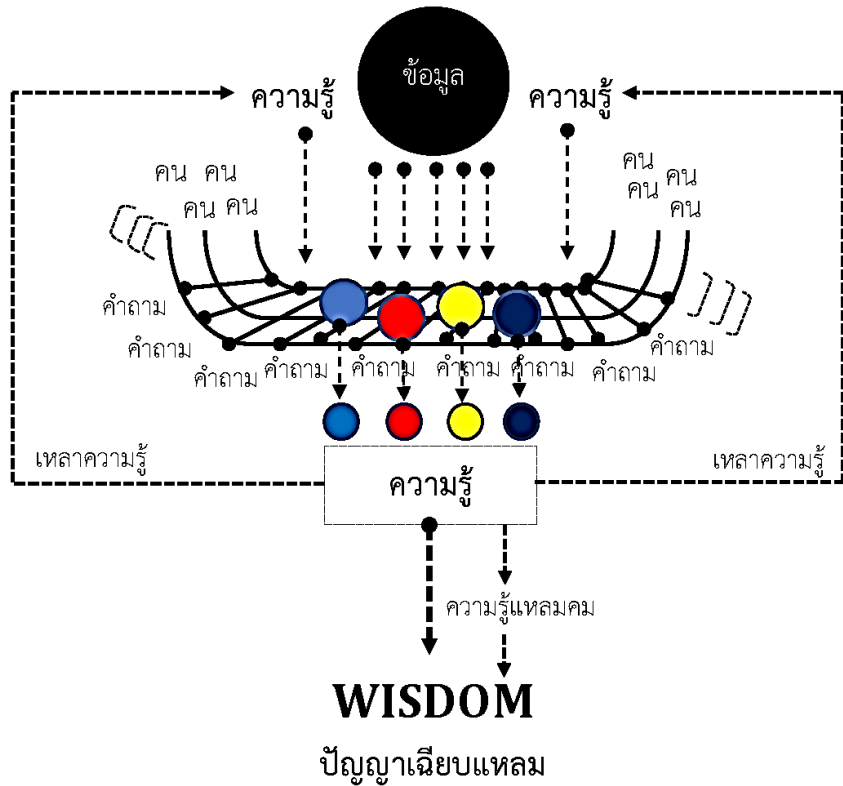
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลสิทธิ์ กุคำชะโนด

การจัดการพัฒนาสังคม ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

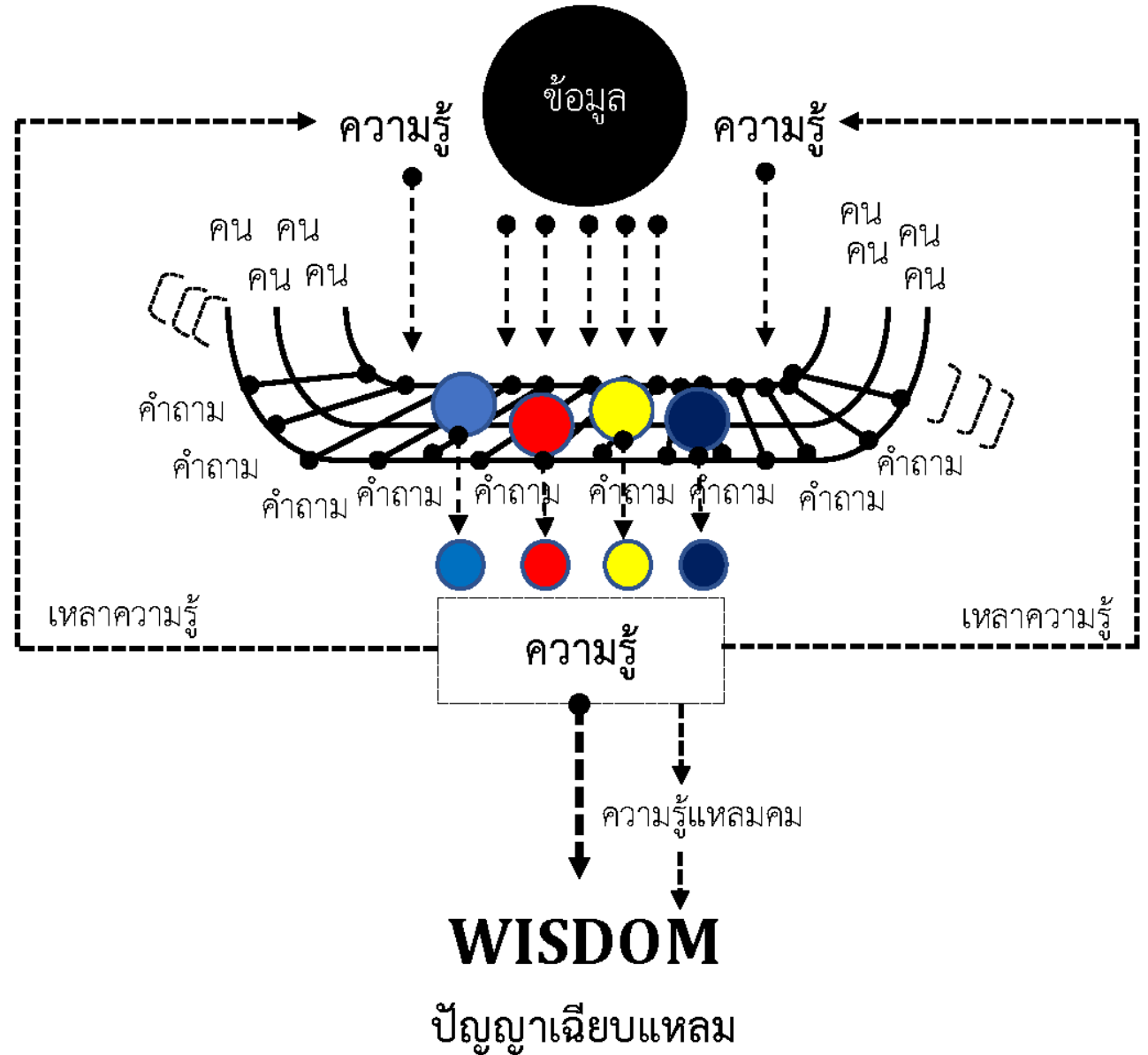
ห้องเรียนชุมชน เป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติการที่บูรณาการการเรียนการสอน การวิจัยและบริการวิชาการ แก่สังคมในพื้นที่จริงหรือชุมชนเป้าหมายที่มีประชาชน อาจารย์และนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมพร้อมกันส่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ผ่านเครื่องมือที่สร้างค้นหาข้อมูล สร้างกระบวนการคิดจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม สนทนากลุ่ม ย่อย สัมภาษณ์ สอดถาม เวทีประชาชน การศึกษาชุมชนและกิจกรรมปฏิบัติการ ตลอดจนยกระดับไปสู่การ เชื่อมโยงกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ให้นักศึกษามุ่งหมายที่มนุษย์ให้พบโจทย์ปัญหาที่แท้จริง ของชุมชน พบสาเหตุปัญหาที่กำหนดปัญหาได้อย่างชัดเจน ออกแบบแนวคิดที่หลากหลายมาช่วยแก้ปัญหา สามารถ สร้างตัวแบบหรือนวัตกรรมทางความคิดใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ สามารถเป็นทั้ง...ต่อยอด การพัฒนา เพิ่มค่า หากจุด ต่าง สร้างสรรค์ แบ่งปันชุมชน สร้างคนสืบสาน บูรณาการวิถีชีวิต...ซึ่งจะเห็นขั้นตอนการลงพื้นที่ชุมชน ตามลำดับดังนี้

ห้องเรียนชุมชน หรือที่นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม เรียกกันว่า Social Lab หรือ โซเชียลแล็บ เป็นภาคปฏิบัติที่สอดคล้องในรายวิชาเชิงบรรยายของที่มี 4 รายวิชา...กระบวนการทัศน์พัฒนาสังคมพื้นฐาน พหุสังคมวัฒนธรรมประชาคมอาเซียน ชุมชนศึกษา และเศรษฐกิจสังคมตามแนวพระราชดำริ...กระบวนการห้องเรียนชุมชนจึงเป็นการผสมผสานของเครื่องมือเก็บข้อมูลของชุมชนแล้วนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการกรองข้อมูลให้คนเกิดการตั้งคำถามมีการถกเถียงจนเกิดความรู้ นำความรู้สู่กระบวนการกรองความรู้หรือการถกเถียงอีกครั้งจะสร้างความแหลมคมของความรู้ให้เกิดเป็นสติปัญญาที่เฉียบคมมากขึ้น ดังภาพ “ตะแกรงกรองความรู้” ต่อไปนี้

ห้องเรียนชุมชนจึงเป็นพื้นที่ถกเถียงกรองความรู้ที่มีความหลากหลายในการตั้งคำถาม อิสระในการตอบ เกิดความรู้ที่แตกต่าง สร้างมิตรภาพที่ผูกพัน รู้จักชุมชน เข้าใจชุมชน เข้าถึงชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาชุมชนที่ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง พื้นที่แห่งการสร้างปัญญาที่ผ่านกระบวนการเกาถูที่คัน หรือที่ผู้เขียนเรียกว่า พัฒนาให้ตรงเป้ากาใหญ่ที่คัน นั่นเอง

การศึกษาชุมชนเบื้องต้นในประเด็นสำคัญ (รีวิว)

ผู้นำชุมชน (ติดต่อ)

- คนรู้จักในชุมชน
- โทรศัพท์มือถือ
- Page Facebook line

กระบวนการลงพื้นที่

การศึกษาชุมชน

การศึกษาชุมชนเบื้องต้นในประเด็นสำคัญ (รีวิว)

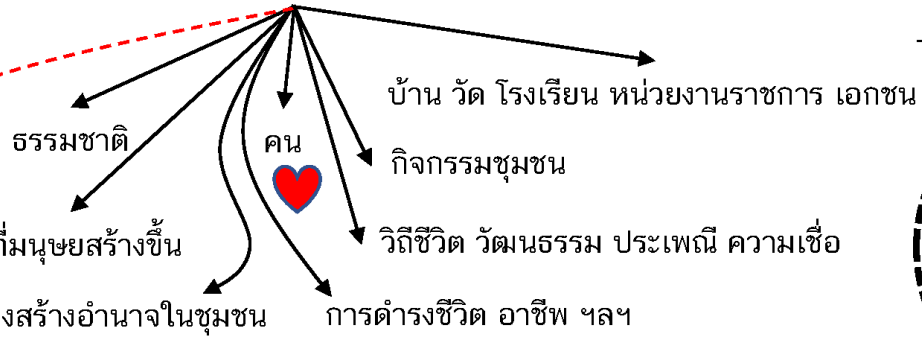
เป้าหมายที่ต้องการ

- ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อแจ้งให้เข้าใจตรงกัน
- กำหนดการลงพื้นที่ วันเวลา สถานที่
- จุดนัดหมาย
- ความปลอดภัย/มาตรการ/กฎ/ข้อห้าม

ลงพื้นที่

ชุมชนเป้าหมาย: เมือง-ชนบท

การสื่อสาร โครงสร้างอำนาจในชุมชน

การดำรงชีวิต อาชีพ ฯลฯ

ภูมิสังคม/บริบทชุมชน

จุดนัดหมาย

- สถานที่สำคัญเป็นที่รู้จักกันทั่วไป
- บ้านผู้ใหญ่ กำนัน ศาลากลางหมู่บ้าน
- วัด โรงเรียน ศูนย์
- สถานที่ท่องเที่ยว หรือเอกลักษณ์ชุมชน

- สัมภาษณ์
- สอบถาม
- สนทนากลุ่ม
- Standing meeting

กล่าวขอบคุณและลาผู้นำ

ถ่ายภาพร่วมกัน

เดินทางออกนอกชุมชน

- สัมภาษณ์
- สอบถาม
- สนทนากลุ่ม
- Standing meeting
- ภาพถ่าย (กล้อง)
- Participants observation
- การร่วมกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ
- การจัดเวทีชาวบ้าน (ถ้ามี)

กลับบ้านด้วยความปลอดภัย

Way of living วิธีการดำรงชีวิต

พื้นที่เชิงเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมที่ปรากฏ

พฤติกรรม การแสดงออก กิจกรรมชุมชน

โครงสร้างชุมชน ประวัติชุมชน ภูมิปัญญาความรู้ ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน

ความเชื่อ ศาสนา ค่านิยม ทศนคติผู้คน ผู้นำ

ความสัมพันธ์ในครอบครัว คุณภาพชีวิต ความสัมพันธ์ชุมชน และสังคมภายนอก

“วิศวกรสังคม”

วิถีชีวิตวิศวกรสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับวิศวกรสังคมใต้ร่มเงาราชภัฏ

Multi Socio – Culture of ASEAN

- รูปร่างข้าวสีเหลือง 10 ต้น มัดรวมกันไว้ หมายถึง ประเทศสมาชิกรวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
  - พื้นทิวंगกลม สีแดง สีขาว และน้ำเงิน ซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกภาพ
  - ตัวอักษรคำว่า “asean” สีน้ำเงิน อยู่ใต้ภาพรวงข้าว อันแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพ และความก้าวหน้าของประเทศสมาชิกอาเซียน
- สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง
สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ และความก้าวหน้า
สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์
สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

One Vision, One Identity, One Community.

https://elfhs.ssru.ac.th/phusit_ph/